

Zvláštní zpráva

Digitální platby v EU

Navzdory přetrvávajícím nedostatkům jsou
bezpečnější, rychlejší a levnější

EVROPSKÝ
ÚČETNÍ DVŮR

Obsah

	Body
Shrnutí	I–VI
Úvod	01–11
Situace v oblasti digitálních plateb v EU	01–07
Úlohy a odpovědnosti	08
Regulační rámec EU pro digitální platby	09–11
Rozsah a koncepce auditu	12–15
Připomínky	16–102
Z hlediska regulačního rámce EU pro digitální platby bylo dosaženo pokroku, ale v oblasti cenových zásahů a otevřeného bankovníctví přetrvávají nedostatky	16–59
Komise v roce 2023 provedla komplexní přezkum směrnice o platebních službách	18–22
Nejsou-li cenové zásahy koncipovány vhodným způsobem, mohou představovat riziko pro účinné fungování digitálního trhu plateb EU	23–44
Nedostatečná standardizace a nedostatečná monitorovací opatření v otevřeném bankovníctví	45–59
Nedostatky v monitorování a shromažďování údajů brání Komisi při posuzování dopadu politik v oblasti digitálních plateb	60–77
Komise dosud nespecifikovala ukazatele na úrovni EU pro měření rychlosti, nákladů, přístupnosti a transparentnosti plateb ani nestanovila žádné cíle	62–63
Opatření Komise mají jistý potenciál transparentnost, rychlost a nákladovost plateb zlepšit, výsledky jsou ale zatím nejasné	64–71
Pro posouzení, zda mají spotřebitelé skutečně přístup k rychlejším a levnějším platbám, měla Komise k dispozici jen omezené údaje	72–77

Z opatření stanovených ve strategii pro malé platby z roku 2020 Komise provedla většinu, běžně však u nich docházelo ke zpoždění a nebyly vždy splněny cíle 78–102

Díky opatřením Komise týkajícím se ověřování klienta se zvýšila bezpečnost plateb, na obzoru jsou však výzvy 81–88

Diskriminace na základě umístění platebního účtu navzdory opatřením Komise nadále existuje 89–96

V oblasti dohledu se Komisi prozatím nepodařilo vytvořit rovné podmínky pro podniky v EU 97–102

Závěry a doporučení 103–109

Přílohy

Příloha I – Vize Komise týkající se malých plateb v EU

Příloha II – Nedávné studie o transakčních poplatcích účtovaných obchodníkům

Příloha III – Klíčová opatření posuzovaná v rámci auditu

Příloha IV – Doporučení zúčastněných stran týkající se dohledu nad platebními službami

Použité zkratky

Glosář

Odpovědi Komise

Harmonogram

Auditní tým

Shrnutí

I Digitálními platbami se rozumí elektronická výměna peněžních prostředků prováděná často prostřednictvím mobilních zařízení nebo digitálních kanálů, včetně plateb kartou. Digitální platby podporují hospodářský růst, protože poskytují přístup k bankovním službám, stimulují vynakládání výdajů a podporují mezinárodní obchod. V EU se hodnota digitálních plateb v maloobchodním prodeji v letech 2017–2023 více než zdvojnásobila a dosáhla částky přesahující 1 bilion EUR ročně. EU má povinnost digitální platby usnadňovat, jelikož mají zásadní význam pro hladké fungování vnitřního – zejména přeshraničního – trhu EU.

II Cílem tohoto auditu bylo prozkoumat přístup Unie k digitálním platbám. Prověřovali jsme zejména to, zda regulační rámec EU stanovuje správné podmínky tak, aby digitální platby v EU byly bezpečnější, rychlejší a levnější. Mimo jiné jsme posuzovali, zda Komise analyzovala, jaký dopad má regulační rámec a jeho opatření na trh platebních služeb v EU. Dále jsme posuzovali, zda Komise účinně provedla opatření stanovená v její strategii pro malé platby. Cílem našich připomínek a doporučení v rámci tohoto auditu je poskytnout vstupní informace pro právě připravované i budoucí legislativní návrhy týkající se platebních služeb.

III Dospěli jsme k závěru, že přístup EU k digitálním platbám celkově přispěl k tomu, aby byly tyto platby bezpečnější, rychlejší a levnější. V regulačním rámci EU jsme však identifikovali dva klíčové aspekty, kterým je v tomto ohledu potřeba věnovat další pozornost:

- Zaprvé, kritéria pro posouzení přiměřenosti cenových zásahů jsou nejasná a neprovádějí se pravidelné přezkumy.
- Zadruhé, v právním rámci týkajícím se sdílení údajů o účtech v rámci otevřeného bankovníctví přetrvávají nedostatky.

IV Dopad politik EU souvisejících s digitálními platbami zůstává navíc do značné míry neznámý, protože Komise jednak nezavedla účinný monitorovací systém, a především nemá k příslušným údajům přístup.

V V neposlední řadě jsme zjistili, že Komise sice většinu opatření stanovených v její strategii a týkajících se digitálních plateb provedla, ale ne vždy dosáhla cílů těchto opatření. Přestože Komise zintenzivnila své úsilí v boji proti diskriminaci na základě umístění platebního účtu, tento problém přetrvává. V oblasti dohledu se Komisi nepodařilo vytvořit rovné podmínky pro podniky působící v různých zemích EU.

VI Na základě těchto zjištění Komisi doporučujeme:

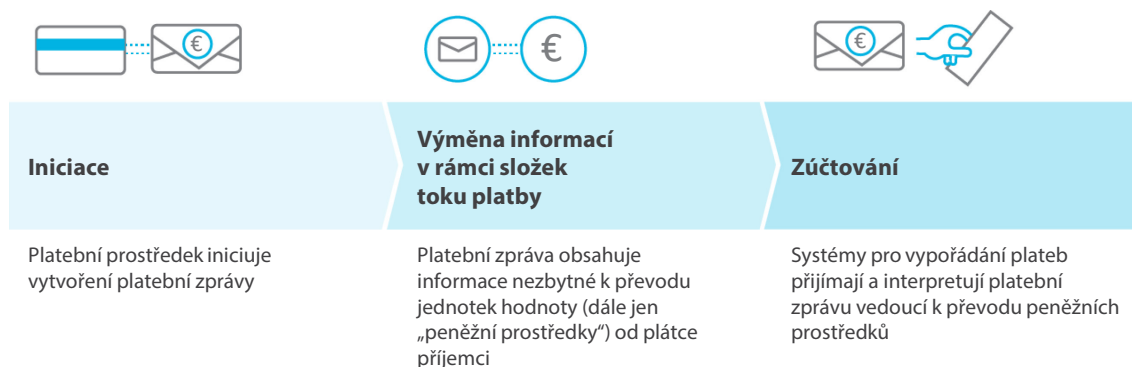
- stanovit jasná kritéria pro cenové zásahy EU v oblasti digitálních plateb a provádět pravidelné přezkumy,
- vypracovat a provést strategii monitorování údajů v oblasti digitálních plateb,
- navrhnout ukazatele výkonnosti a stanovit cíle pro digitální platby,
- bojovat proti diskriminaci na základě umístění platebního účtu pomocí lepších pravidel pro prosazování a analyzovat virtuální platební účty,
- zvýšit úsilí o dosažení rovných podmínek v oblasti povolování a dohledu.

Úvod

Situace v oblasti digitálních plateb v EU

01 Digitálními platbami se rozumí elektronická výměna peněžních prostředků prováděná často prostřednictvím mobilních zařízení nebo digitálních kanálů. Digitální platby mohou zahrnovat různé platební prostředky, například karty, úhrady (bezhotovostní převody) nebo platební aplikace, jako jsou digitální peněženky. Obecně platí, že každý proces digitální platby se skládá ze tří hlavních fází (viz **obrázek 1**).

Obrázek 1 – Hlavní fáze platebního procesu

Zdroj: EÚD na základě grafických materiálů [Federální rezervní banky USA](#).

02 Digitální platby zaznamenaly v posledním desetiletí bezprecedentní nárůst a změnily způsob, jakým lidé i podniky provádějí finanční transakce. Díky pohodlí, rychlosti a bezpečnosti digitálních plateb se jejich používání rozšířilo po celém světě. Částečně to bylo umožněno rozsáhlou dostupností mobilních zařízení v celé EU a pokrokem v oblasti platebních technologií. Digitální platby podporují hospodářský růst, protože poskytují přístup k bankovním službám, stimulují vynakládání výdajů a podporují mezinárodní obchod.

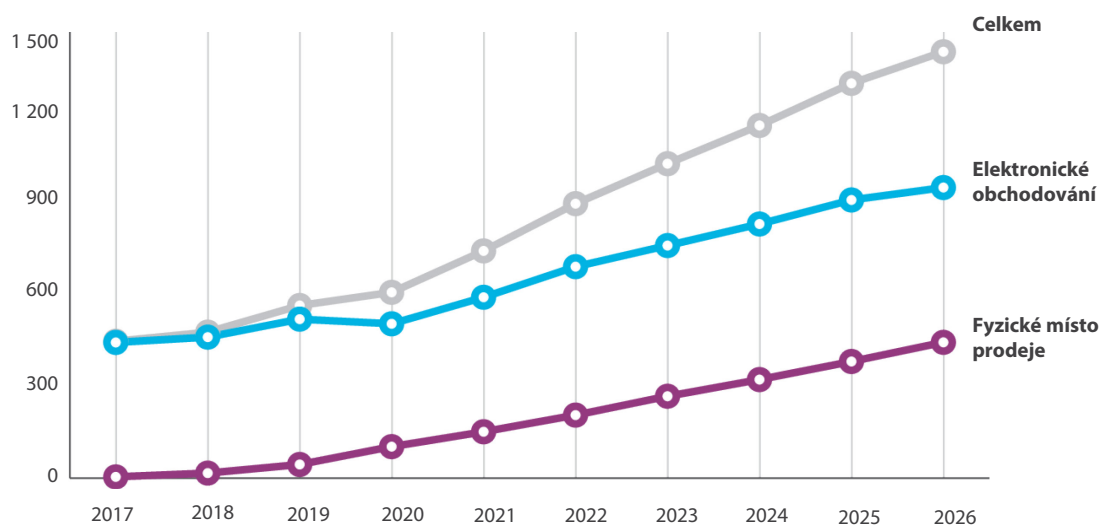
03 Nejdůležitějšími aktéry v tomto odvětví jsou poskytovatelé platebních služeb. Jedná se o společnosti, obvykle banky a platební instituce, jejichž hlavní úlohou je umožnit plátcům nebo příjemcům platby iniciovat platby a poskytovat o platbě zprávy s informacemi nezbytnými k provádění platebních transakcí (viz **obrázek 1**). Platební instituce je subjekt, jehož hlavní podnikatelskou činností je poskytování platebních služeb.

04 V právních předpisech EU je zakotvena svoboda usazování a svoboda poskytování služeb. Tyto svobody opravňují poskytovatele platebních služeb k poskytování služeb prostřednictvím zástupců nebo ke zřizování poboček v jiných členských státech. Umožňují také poskytovatelům platebních služeb s licenci v jednom členském státě EU nabízet své služby v celé EU, aniž by v dalších zemích potřebovali samostatné licence. K červnu 2023 bylo v Evropském hospodářském prostoru registrováno 3 926 bank, 844 poboček bank, 2 929 platebních institucí a 179 poboček platebních institucí¹.

05 Hodnota digitálních plateb v elektronickém obchodování i na fyzických místech prodeje se v letech 2017–2023 více než zdvojnásobila (viz [obrázek 2](#)) a předpokládá se, že bude dále růst.

Obrázek 2 – Digitální platby v elektronickém obchodování a transakce v místech prodeje v EU-27

(v mld. EUR)

Zdroj: EÚD na základě údajů zveřejněných na platformě Statista.

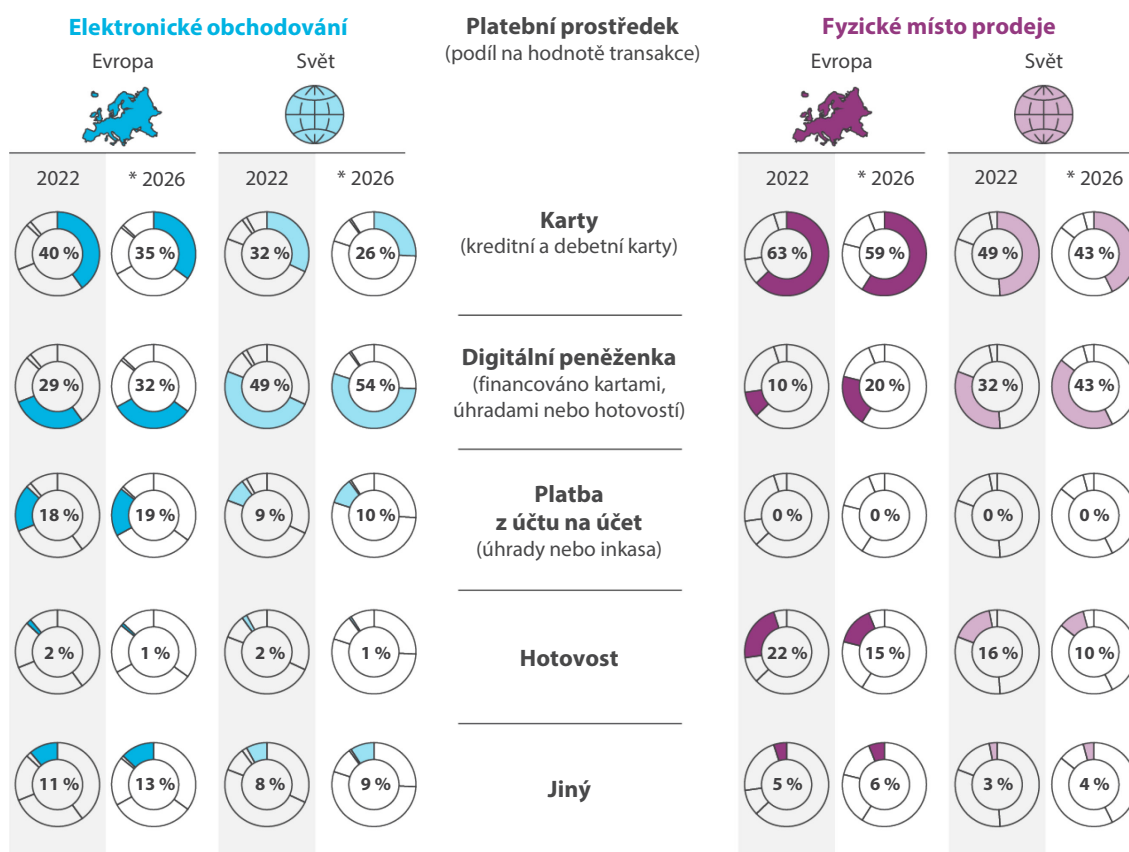
06 Maloobchodním platbám v Evropě již dlouho dominují platby kartou. V roce 2022 představovaly platby kartou (podle hodnoty transakce) 40 % plateb v rámci elektronického obchodování a 63 % plateb na fyzických prodejních místech (viz [obrázek 3](#)). Ve druhé polovině roku 2022 bylo 54 % všech plateb kartou v eurozóně bezkontaktních (jedná se o platby, při nichž zákazníci nemusí svou kartu vložit do platebního terminálu nebo ji terminálem protáhnout)². Dynamicky roste hodnota

¹ [Rejstřík platebních institucí](#) a [Rejstřík úvěrových institucí](#), včetně institucí elektronických peněz a poskytovatelů z řad třetích stran, Evropský orgán pro bankovníctví.

² [Data portal](#), Evropská centrální banka (16. listopadu 2023).

plateb provedených prostřednictvím digitálních peněženek, peněžní hotovost naopak ztrácí svůj význam.

Obrázek 3 – Podíl hodnoty transakce podle platebního prostředku

* prognóza

Zdroj: EÚD na základě zprávy *Global Payments Report* za rok 2023, FIS.

07 Evropský trh platebních karet se vyznačuje tím, že má dva odlišné segmenty: vnitrostátní platby a přeshraniční platby. O transakce na vnitrostátních trzích mezi sebou soupeří národní a mezinárodní schémata platebních karet. V EU existuje šest národních schémat: Bancontact (Belgie), CB (Francie), Girocard (Německo), PagoBancomat (Itálie), Multibanco (Portugalsko) a Dankort (Dánsko). Kromě PagoBancomatu (Itálie) provádějí všechna tato národní schémata ve svých příslušných jurisdikcích převážnou většinu vnitrostátních transakcí³. Mezinárodní schémata karet hrají na přeshraničním platebním trhu hlavní roli. Zdaleka nejdůležitějšími

³ Statista, *Market share of international and domestic payment card schemes in 14 countries in Europe*, 2022 a ECB, *Card payments in Europe – current landscape and future prospects: a Eurosystem perspective*, 2019.

mezinárodními schémata karet jsou Visa a Mastercard, jejichž společný podíl na trhu činí téměř 90 %⁴.

Úlohy a odpovědnosti

08 Odpovědnosti týkající se trhu plateb sdílí Komise a členské státy:

- Pravomoci Komise se týkají především legislativních podnětů. Komise navrhuje přijetí směrnic a nařízení, aby zajistila harmonizaci postupů ve všech členských státech, přičemž prioritou je bezpečnost plateb a ochrana spotřebitele. Odpovědnost za politiku nese Generální ředitelství pro finanční stabilitu, finanční služby a unii kapitálových trhů (GŘ FISMA). Komise je pověřena i prosazováním pravidel hospodářské soutěže s cílem zachovat integritu jednotného trhu EU a zabránit narušování hospodářské soutěže. Mezi její hlavní povinnosti patří odhalování a postihování protisoutěžních dohod, zneužívání tržní síly dominantními podniky, postihování protisoutěžních fúzí, podpora liberalizace trhu a sledování státních intervencí. Za to odpovídá Generální ředitelství pro hospodářskou soutěž. V případě narušení hospodářské soutěže na relevantním trhu může Komise navíc navrhnout právní předpisy, například aby zasáhla do stanovování poplatků ze strany poskytovatelů platebních služeb. Tato opatření se nazývají cenové zásahy.
- Členské státy EU jsou odpovědné za začlenění směrnic EU do svých právních předpisů. Jejich příslušné vnitrostátní orgány udělují poskytovatelům platebních služeb povolení a vykonávají nad nimi dohled.
- Evropský orgán pro bankovníctví (EBA) odpovídá za vypracování technických norem, pokynů a doporučení týkajících se platebních služeb a systémů a zajišťuje sblížování dohledu mezi příslušnými vnitrostátními orgány.

Regulační rámec EU pro digitální platby

09 Regulační rámec EU pro digitální platby tvoří několik právních aktů (viz [rámeček 1](#)).

⁴ Statista, *Market share of Visa, Mastercard, American Express, Diners Club*, 2022.

Rámeček 1

Hlavní právní akty v oblasti digitálních plateb

Směrnice o platebních službách: V roce 2007 byla v první směrnici o platebních službách (**PSD1**) zavedena definice platebních služeb a poskytovatelů platebních služeb. Hlavním cílem této směrnice bylo podporovat hospodářskou soutěž, mimo jiné tím, že platebním institucím bude umožněno poskytovat platební služby. Revidovaná směrnice o platebních službách (**PSD2**) z roku 2015 rozšířila oblast působnosti o nové typy platebních služeb, jako je iniciování platby třetí stranou nebo informování o účtu. **Směrnice PSD2** navíc zavedla pro digitální platby přísnější bezpečnostní opatření a podpořila větší transparentnost.

Nařízení o jednotné oblasti pro platby v eurech (SEPA): Cílem nařízení, které bylo přijato v roce 2012 a pozměněno v roce 2024, je vytvořit v rámci EU integrovaný a účinný trh elektronických plateb v eurech. Nařízení stanovuje pravidla pro (okamžité) úhrady a inkasa. Nařizuje také používání mezinárodního čísla bankovního účtu (IBAN).

Nařízení o přeshraničních platbách: Cílem revidovaného nařízení přijatého v roce 2019 je usnadnit fungování jednotného trhu a odstranit překážky mezi uživateli platebních služeb. Vztahuje se na přeshraniční platby denominované v eurech nebo v národních měnách jiných zúčastněných členských států (Rumunska a Švédsko). Stanovuje povinnost, aby poskytovatelé platebních služeb účtovali za přeshraniční i vnitrostátní platby stejné poplatky.

Nařízení o mezibankovních poplatcích: Cílem nařízení přijatého v roce 2015 je vytvořit jednotný trh plateb kartou a bránit omezením hospodářské soutěže. Stanovuje jednotné technické a obchodní požadavky na transakce platebními kartami v EU.

10 V návaznosti na přezkum **směrnice PSD2** navrhla Komise v červnu 2023 nové **nařízení o platebních službách** a pozměněnou směrnici o platebních službách (**PSD3**). **Nařízení o platebních službách** obsahuje ustanovení o boji proti platebním podvodům, zlepšení sdílení údajů o platbách, posílení práv spotřebitelů a zajištění rovných podmínek pro banky a poskytovatele platebních služeb. Pozměněná směrnice obsahuje zejména ustanovení o udělování licencí poskytovatelům platebních služeb a o dohledu nad nimi. Legislativní proces k oběma aktům probíhal od července 2024.

11 V roce 2020 předložila Komise [strategii EU pro malé platby](#), v níž nastínila svou vizi rozvoje tohoto odvětví. Cílem EU zakotveným ve strategii je poskytnout občanům a podnikům rozmanité spektrum vysoce kvalitních řešení pro platby kartou, podpořit konkurenceschopná řešení pro platby kartou na evropské úrovni a podpořit přeshraniční platby se zeměmi mimo EU a posílit tak mezinárodní úlohu eura. Strategie určuje čtyři klíčové pilíře, které odrážejí hlavní oblasti opatření (viz [příloha I](#)). Stanovuje 40 klíčových opatření, z nichž 38 se týká digitálních plateb.

Rozsah a koncepce auditu

12 Cílem tohoto auditu bylo prozkoumat přístup EU k digitálním platbám. Zaměřili jsme se při tom na hladké fungování vnitřního trhu v oblasti plateb, který by měl v konečném důsledku sloužit spotřebitelům. Naše analýza zohledňuje důsledky politik EU pro všechny zúčastněné strany (poskytovatele platebních služeb, obchodníky a spotřebitele). Konkrétně jsme prověřovali, zda:

- regulační rámec EU stanoví vhodné podmínky pro to, aby EU dosáhla svého cíle, kterým jsou bezpečnější, rychlejší a levnější digitální platby. V této souvislosti jsme se zaměřili na klíčové aspekty, jako je přezkum směrnice o platebních službách (PSD2) provedený Komisí, cenové zásahy na trhu a ustanovení o sdílení údajů o platebních účtech. Zkoumali jsme zejména relevantnost a odůvodnění těchto opatření,
- Komise posoudila, jak regulační rámec a jeho opatření ovlivnily trh platebních služeb v EU. Zaměřili jsme se při tom na to, jak Komise sleduje pokrok týkající se nákladů, rychlosti, přístupu a transparentnosti digitálních plateb,
- Komise provedla opatření stanovená v její [strategii pro malé platby](#) účinně. V souvislosti s tím jsme přezkoumali stav a včasnost 35 opatření týkajících se digitálních plateb. Dále jsme provedli hloubkové posouzení devíti klíčových opatření týkajících se těchto tří témat: i) silné ověření klienta, ii) diskriminace platebních účtů, iii) dohled nad platebními službami.

13 Cílem našich připomínek a doporučení vyplývajících z tohoto auditu je poskytnout vstupní informace pro právě připravované i budoucí legislativní návrhy týkající se platebních služeb. Cílem této zprávy je rovněž přispět k nalezení nezbytné rovnováhy v politice EU, která na jedné straně umožňuje volnou hospodářskou soutěž ve prospěch platebního ekosystému a na druhé straně provádí zásahy tam, kde je to nezbytné (viz bod [07](#)). To se může týkat zejména oligopolních trhů, kde je cílem politiky EU chránit spotřebitele nebo napravit nedostatky trhu.

14 Naš audit se týkal období od roku 2013 (včetně přípravných prací na směrnici PSD2 a nařízení o mezibankovních poplatcích) do konce roku 2023. Nezabýval se zúčtováním plateb (například platebním systémem T2 Evropské centrální banky) ani dohledem nad systémy pro zúčtování plateb (viz [obrázek 1](#)), které byly na základě analýzy rizik z našeho auditu vyjmuty. Nezabýval se ani obsahem [legislativního návrhu](#) Komise na vytvoření právního rámce pro případné digitální euro. Pro úplnost jsme do

naší analýzy zahrnuli legislativní návrh týkající se platebních služeb (směrnice PSD3 / nařízení o platebních službách).

15 Naše auditní činnost v Komisi zahrnovala přezkum interních a veřejných dokumentů a rozhovory se zaměstnanci Generálního ředitelství pro finanční stabilitu, finanční služby a unii kapitálových trhů a Generálního ředitelství pro hospodářskou soutěž na základě dotazníků. Vedli jsme rozhovory také se zástupci zúčastněných stran, například Evropské centrální banky (ECB), Evropského orgánu pro bankovníctví (EBA), Italské národní banky, německého úřadu pro hospodářskou soutěž, poskytovatelů platebních služeb a obchodních a spotřebitelských sdružení. Kromě toho jsme provedli dva průzkumy poskytovatelů platebních služeb a příslušných vnitrostátních orgánů. Vypracovali jsme také srovnávací analýzu s jinými zeměmi (zejména se Spojeným královstvím a Austrálií).

Připomínky

Z hlediska regulačního rámce EU pro digitální platby bylo dosaženo pokroku, ale v oblasti cenových zásahů a otevřeného bankovníctví přetrvávají nedostatky

16 Řešení budoucích výzev na platebním trhu EU vyžaduje komplexní regulační rámec pro digitální platby. Měly by být mimo jiné navrženy a přezkoumány právní předpisy s cílem podpořit inovativní a konkurenční prostředí pro platební trhy.

17 Prověřovali jsme komplexnost rámce, a to tak, že jsme přezkoumali práci, kterou Komise v auditovaném období provedla na klíčových legislativních návrzích. Nejprve jsme posoudili přezkum [směrnice PSD2](#) provedený Komisí, včetně přezkumu posouzení dopadů, z něhož vycházel návrh, a konzultací se zúčastněnými stranami. Pak jsme se zabývali metodikou EU v oblasti cenových zásahů a podrobně jsme analyzovali dva cenové zásahy, limit mezibankovních poplatků za platby kartou a zákaz příplatků za používání některých platebních prostředků. Tyto dva cenové zásahy jsme vybrali na základě jejich významu vzhledem k měnícím se tržním podmínkám. Analyzovali jsme rovněž stávající a navrhovaná legislativní řešení otevřeného bankovníctví, které umožňuje přístup k údajům o platebních účtech.

Komise v roce 2023 provedla komplexní přezkum směrnice o platebních službách

18 Komise zahájila v roce 2022 přezkum uplatňování a dopadu [směrnice PSD2](#). Přezkum se měl být proveden již v roce 2021. Kvůli opožděnému provedení směrnice některými členskými státy do jejich vnitrostátního práva a následnému zpoždění při provádění příslušných ustanovení však nebyl proveden včas.

19 Výsledkem tohoto přezkumu bylo vypracování legislativního návrhu, který Komise předložila v roce 2023 s cílem zlepšit rámec pro platby v EU. Kromě pozměněné směrnice o platebních službách a službách elektronických peněz ([směrnice PSD3](#)) navrhla Komise rovněž [nařízení o platebních službách](#) v EU. Nařízení EU je přímo platné ve všech členských státech, není potřeba zavádět vnitrostátní prováděcí opatření. Naopak směrnice EU vyžaduje, aby členské státy začlenily její ustanovení ve stanovené lhůtě do svých vnitrostátních právních předpisů. Návrh dvou samostatných legislativních aktů o platebních službách považujeme za krok správným směrem. Je

pravděpodobné, že stanovením pravidel pro poskytovatele platebních služeb a spotřebitele v nařízení se zajistí jednotnější provádění v členských státech.

20 Legislativní návrhy týkající se platebních služeb ([směrnice PSD3/nařízení o platebních službách](#)) byly doplněny komplexním [posouzením dopadů](#) týkajícím se všech hlavních témat, která byla předmětem přezkumu. Dokument prověřil a kladně ohodnotil [Výbor pro kontrolu regulace](#), což je nezávislý orgán v rámci Komise. Komise a orgán EBA vedly o [stanovisku orgánu EBA](#) ústní diskuse, jejichž výsledky však nebyly formálně zdokumentovány.

21 Rozsah samotného přezkumu byl ve většině ohledů komplexní. Zahrnoval všechny klíčové otázky vznesené zúčastněnými stranami. Nalezli jsme však některé nedostatky v oblasti cenových zásahů a otevřeného bankovníctví (viz body [23–59](#)).

22 V rámci přezkumu byly vedeny veřejné, cílené konzultace se zúčastněnými stranami, během nichž Komise obdržela od všech hlavních zúčastněných stran zpětnou vazbu. Komise dále vedla konzultace s vnitrostátními orgány v rámci [expertní skupiny Komise pro bankovní platby a pojišťovnictví](#). Zde podotýkáme, že součástí této odborné skupiny nejsou vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž. K účasti na veřejných konzultacích nebyly výslovně pozvány, ale v rámci konzultace s širokou veřejností mohly poskytnout zpětnou vazbu. Této možnosti využil pouze spolkový úřad na ochranu hospodářské soutěže v Německu (viz bod [41](#)). Komise vypracovala souhrn a analýzu zpětné vazby zúčastněných stran.

Nejsou-li cenové zásahy koncipovány vhodným způsobem, mohou představovat riziko pro účinné fungování digitálního trhu plateb EU

Nejasná kritéria pro posouzení přiměřenosti cenových zásahů a neexistence pravidelných přezkumů

23 Prvořadým cílem zakotveným ve Smlouvě o fungování EU je otevřená a nenarušovaná hospodářská soutěž na vnitřním trhu⁵. Obecně je cenový zásah opatřením, na jehož základě musí být výrobek nebo služba nabízeny na trhu za cenu, kterou předem určí subjekty veřejného sektoru. V odborné literatuře jsou cenové zásahy považovány za jednu z nejrušivějších forem tržních intervencí. Mohou však být oprávněné, například ze sociálních důvodů nebo kvůli nedostatkům trhu. Smyslem

⁵ [SFEU](#), články 101 až 109.

cenových zásahů EU je například napravit narušení trhu karet nebo vytvořit prostředí, které podporuje širší využívání inovativních platebních služeb⁶.

24 Právní předpisy EU stanoví v oblasti digitálních plateb různé cenové zásahy (viz [rámeček 2](#)).

Rámeček 2

Významné cenové zásahy relevantní pro trh digitálních plateb v EU

- 1) **Limit mezibankovních poplatků za platby kartou:** Mezibankovní poplatek hradí poskytovatel platebních služeb, který akceptuje platbu kartou, poskytovateli platebních služeb, který kartu vydal. Limit tohoto poplatku je 0,2 % hodnoty platby za transakce spotřebitelskými debetními kartami a 0,3 % za transakce spotřebitelskými kreditními kartami⁷.
- 2) **Zákaz příplatku za platby kartou a platby SEPA:** Obchodníci mají zákaz účtovat příplatky za transakce uskutečněné spotřebitelskými kartami, které podléhají limitu mezibankovních poplatků, a za úhrady SEPA a inkasa SEPA⁸.
- 3) **Bezplatné poskytování otevřeného bankovníctví:** Držitelé informací o účtech jsou povinni mít alespoň jedno rozhraní pro bezpečnou komunikaci, které má být využíváno třetími stranami. Držitelé informací o účtech nedostávají za používání těchto rozhraní od poskytovatelů z řad třetích stran odměnu ani kompenzaci⁹.
- 4) **Cenová rovnost přeshraničních plateb v eurech:** Poplatky účtované poskytovatelem platebních služeb uživatelům plateb za přeshraniční platby v eurech by měly být stejné jako poplatky za odpovídající vnitrostátní platby¹⁰.

Zdroj: EÚD.

25 Vlivem nevhodně koncipovaných cenových zásahů vzniká riziko, že nebudou účinně fungovat poskytovatelé platebních služeb nebo dojde k narušení nabídky a poptávky, což v konečném důsledku poškodí spotřebitele a obchodníky. Avšak základní právní akty týkající se digitálních plateb neuvádějí jasná kritéria pro posouzení toho, zda a za jakých okolností jsou tyto zásahy odůvodněné nebo jak dlouho by měly platit.

⁶ Dunne, N., *Regulating prices in the EU*, 2018.

⁷ Nařízení (EU) 2015/751, články 3 a 4.

⁸ Směrnice (EU) 2015/2366, článek 62.

⁹ Tamtéž, články 66 a 67.

¹⁰ Nařízení (EU) 2021/1230, článek 3.

26 Navíc na žádný z cenových zásahů u digitálních plateb se nevztahovala jakákoli časová lhůta. Jednotlivé právní základy obecně ukládají povinnost provádět ve stanovené lhůtě jednorázové přezkumy, například pokud jde o limit mezibankovních poplatků a cenovou rovnost pro přeshraniční platby v eurech (viz [rámeček 2](#))¹¹. Co se týče povinného přezkumu cenové rovnosti pro přeshraniční platby, Komise jej dosud neprovedla, přestože tak měla učinit v roce 2022.

27 Povinnost provádět pravidelné přezkumy však u žádného cenového zásahu neexistuje. Dále není stanoveno, jaké údaje by se měly za účelem provedení těchto přezkumů shromažďovat. Vzhledem k rušivé povaze cenových zásahů může vzniknout riziko, že nebudou odhalena nevhodná opatření, která tak zůstanou v platnosti a v konečném důsledku poškodí spotřebitele, obchodníky nebo poskytovatele platebních služeb.

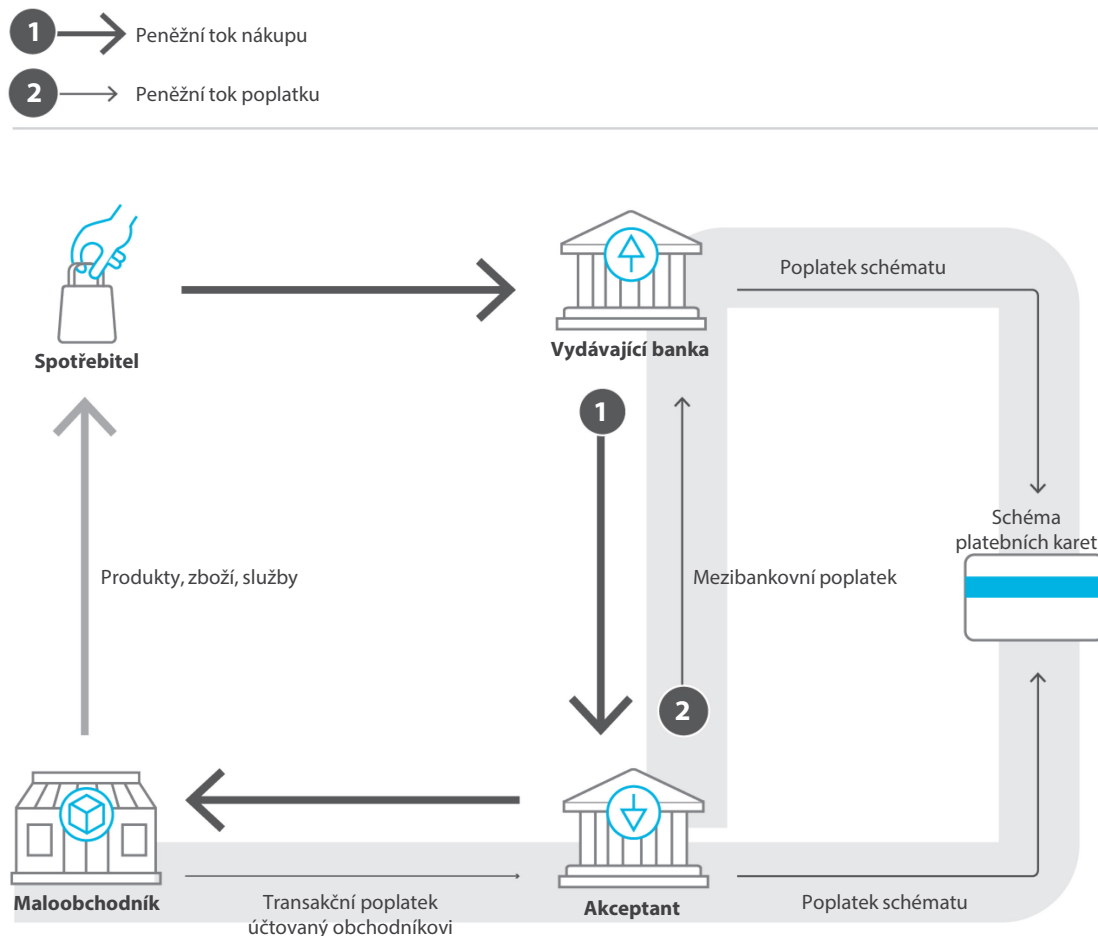
Pozitivní účinky limitů mezibankovních poplatků a přiměřenost jejich výše nebyly dostatečně posouzeny

28 Typický peněžní tok karet zahrnuje několik druhů poplatků (viz [obrázek 4](#)):

- 1) **v prvním kroku** platí poskytovatel platebních služeb, který kartu akceptuje (například banka internetového obchodu), **mezibankovní poplatek** poskytovateli platebních služeb, který kartu vydal (například bance, která vydala kartu zákazníkovi);
- 2) **v druhém kroku** platí jak vydávající, tak přijímající poskytovatel platebních služeb **poplatky schémat** mezinárodním korporacím provozujícím síť karet;
- 3) **ve třetím kroku** platí obchodník (například internetový obchod) **transakční poplatky** poskytovateli platebních služeb, který kartu akceptoval (banka obsluhující jeho platební systém). Tyto poplatky zahrnují mezibankovní poplatky, poplatky schémat, poplatky za zpracování placené poskytovatelem platebních služeb, který kartu akceptuje, a marži akceptanta. Vzhledem k zákazu příplatků nemohou obchodníci tyto náklady účtovat zákazníkům přímo. Poplatky za platby zahrnují do cen zboží a služeb ve formě obecné přírážky.

¹¹ Nařízení (EU) 2015/751, článek 17 a nařízení (EU) 2021/1230, článek 14.

Obrázek 4 – Peněžní toky při standardní platbě kartou

Akceptant (zpracovatelská finanční instituce) = banka maloobchodníka/příjemce platby, která platbu kartou akceptuje.

Vydávající banka = banka spotřebitele/plátce, která kartu vydala.

Zdroj: EÚD na základě grafických materiálů Komise.

29 V roce 2023 činila hodnota elektronických obchodů a transakcí v místě prodeje přibližně 1,150 bilionu EUR¹². Podle našeho odhadu připadá přibližně 80 % této částky na transakce uskutečněné platební kartou. Dále odhadujeme, že celkový objem ročních mezibankovních poplatků placených poskytovateli platebních služeb akceptujícími karty poskytovatelům platebních služeb vydávajícím karty v EU za tyto transakce se pohyboval v rozmezí od 2 miliard EUR do 3 miliard EUR (za předpokladu, že mezibankovní poplatky byly ve výši 0,2 % až 0,3 %), roční poplatky za schémata činily přibližně 1 miliardu EUR (za předpokladu, že průměrné poplatky schémat byly ve výši 0,1 %) a roční transakční poplatky účtované obchodníkům se pohybovaly v rozmezí od 5 miliard EUR do 6 miliard EUR (za předpokladu, že průměrné transakční poplatky

¹² Statista.

účtované obchodníkům byly ve výši 0,6 %). Transakční poplatky účtované obchodníkovi hradí v konečném důsledku spotřebitelé.

30 Limit mezibankovních poplatků zasahuje do smluvních svobod mezi soukromými společnostmi působícími na trhu plateb. V reakci na specifickou situaci na trhu platebních karet, kde v důsledku hospodářské soutěže mezi sítěmi platebních karet usilujícími o to, aby se poskytovatelé platebních služeb stali vydavateli jejich karet, se mezibankovní poplatky zvyšovaly, a nikoli snižovaly („obrácená konkurence“)¹³, byly nařízením o mezibankovních poplatcích zavedeny limity těchto poplatků (viz [rámeček 2](#)). Cílem tohoto kroku bylo snížit mezibankovní poplatky, tj. hlavní složku transakčních poplatků, které obchodníci platí poskytovatelům platebních služeb.

31 Pro stanovení limitu poplatků Komise nejprve použila v rámci své politiky hospodářské soutěže teorii zvanou „test neutrality obchodníka“¹⁴. Cílem tohoto testu je určit vhodnou úroveň mezibankovních poplatků tím, že se určí, na jaké úrovni by průměrný obchodník akceptoval platbu kartou od zákazníka nakupujícího jednorázově (např. turista, který chce platit kartou)¹⁵. V této souvislosti se předpokládá, že hlavní složkou transakčního poplatku účtovaného obchodníkovi je mezibankovní poplatek. Konkrétně byl test neutrality obchodníka základem pro tyto poplatky pro společnost MasterCard a pro [rozhodnutí o závazcích společnosti VISA z roku 2010](#), v návaznosti na [rozhodnutí Komise z roku 2007](#) o mezibankovních poplatcích společnosti MasterCard a po [diskusích s Komisí v roce 2009](#).

32 V roce 2015 byly limity poplatků stanovené v souvislosti s těmito rozhodnutími Komise zahrnuty také do [nařízení o mezibankovních poplatcích](#). Navíc Komise za účelem potvrzení výše limitů provedla [průzkum nákladů obchodníků](#). Nebyli však do něj zahrnuti malí obchodníci a z celkového pohledu v něm nebyla odůvodněna konkrétní výše poplatků zavedených nařízením o mezibankovních poplatcích.

¹³ SWD(2013) 288 final, [svazek 1](#) a [svazek 2](#).

¹⁴ [Nařízení \(EU\) 2015/751](#), 20. bod odůvodnění.

¹⁵ *Zdroj: Górká, J., Merchant indifference test application – A case for revising interchange fee level in Poland*, 2014; and Rochet, J., Tirole, J., *Must-take cards: Merchant discounts and avoided costs*, 2011.

33 V červnu 2020 Komise zveřejnila zprávu o jednorázovém přezkumu¹⁶ [nařízení o mezibankovních poplatcích](#). Tato zpráva se opírala o údaje z poloviny roku 2017, což znamená, že zkoumané údaje se týkaly pouze období 24 měsíců. Považujeme to za příliš krátkou dobu na to, aby mohla o účinnosti nařízení o mezibankovních poplatcích poskytnout komplexní výsledky. Komise ve zprávě vyhodnotila účinky limitů poplatků jako uspokojivé, protože zpočátku se objevovaly náznaky, že výše transakčních poplatků obchodníků se po zavedení limitů snížila. Z novějších studií však vyplývá, že výše transakčních poplatků obchodníků je – alespoň v některých členských státech – výrazně nad limitem regulačních mezibankovních poplatků, i když tyto studie mají jistá omezení (viz [příloha II](#)). Dalším klíčovým zjištěním v přezkumu Komise bylo to, že počet i hodnota plateb kartou v celé EU rostou. Tento růst byl částečně způsoben prováděním nařízení o mezibankovních poplatcích, protože odrážel vyšší akceptaci karet ze strany obchodníků, částečně způsobenou nižšími mezibankovními poplatky.

34 Komise v této zprávě rovněž uvedla, že v některých oblastech, týkajících se například posouzení, zda jsou dodržovány nebo případně obcházeny limity poplatků, je nutné zintenzivnit shromažďování údajů a lépe monitorovat situaci, aby bylo zajištěno soustavné a důsledné prosazování pravidel. Komise dále uvedla, že k tomu, aby se účinky nařízení o mezibankovních poplatcích – vzhledem k omezené době jeho uplatňování, dlouhodobé povaze smluv a nedávnému vývoji na trhu – projeví naplno, by bylo potřeba více času.

35 Kromě toho Komise v únoru 2024 zveřejnila studii o nových změnách na trhu plateb kartou. Tato studie se však zabývala pouze některými aspekty uplatňování nařízení o mezibankovních poplatcích. Vzhledem k nízké účasti zúčastněných stran navíc tato studie poskytla pouze omezené údaje¹⁷. Tato nejnovější studie tudíž dostatečně neprokazuje pozitivní účinky limitu mezibankovních poplatků ani to, zda je jeho výše optimální.

Důvody Komise pro zavedení zákazu příplatků nebyly řádně analyzovány a podloženy příslušnými empirickými údaji

36 Příplatkem se rozumí dodatečný poplatek účtovaný za použití konkrétní platební metody nad rámec skutečné ceny zboží a služeb¹⁸. Zákaz příplatků zakazuje příjemcům

¹⁶ SWD(2020) 118 final, s. 3.

¹⁷ Hausemer, P., Patroclou, N., Bosch Chen, I., Gorman, N. et al., *Study on developments in card-based payment markets*, 2024.

¹⁸ Směrnice (EU) 2015/2366, článek 62.

plateb, například obchodníkům, účtovat příplatky za karetní transakce podléhající limitu mezibankovních poplatků a za transakce SEPA. Toto řešení by mohlo potenciálně fungovat ve prospěch spotřebitelů, má ale i negativní důsledky, protože snižuje transparentnost nákladů na platby. Rozhodnutí o zavedení zákazu příplatků proto vyžaduje důkladnou analýzu všech důsledků. Zákaz byl zaveden ve [směrnici PSD2](#) a odůvodněn třemi hlavními důvody (viz [rámeček 3](#)).

Rámeček 3

Tři důvody zákazu příplatků¹⁹

- 1) Heterogenost vnitrostátních pravidel pro účtování příplatků se pro spotřebitele stala zdrojem nejasností, zejména pokud jde o platby v rámci EU.
- 2) Vyskytly se rovněž četné případy, kdy obchodníci účtovali spotřebitelům příplatky vyšší, než byly náklady, které těmto obchodníkům vznikly (nadměrné příplatky).
- 3) Transakční poplatky obchodníků zahrnovaly především mezibankovní poplatky, které měly být [nařízením o mezibankovních poplatcích](#) zastropovány.

37 Zjistili jsme, že důvody pro zavedení zákazu příplatků nebyly podloženy dostatečnými důkazními informacemi. V posouzení dopadů [směrnice PSD2](#) vypracovaném Komisí jsme nenašli žádné jasné důkazní informace o nejasnostech na straně spotřebitelů (viz důvod č. 1 v [rámečku 3](#)), například ve spotřebitelských průzkumech. Posouzení dopadů se pouze obecně zmiňovalo o rozdílných pravidlech pro účtování příplatků v jednotlivých členských státech, což u spotřebitelů v elektronickém obchodování v rámci EU vede k nejasnostem²⁰. Druhy plateb uvedené v posouzení dopadů však představovaly pouze 8 % všech plateb provedených v roce 2021, tedy pouze nepatrnou menšinu²¹.

¹⁹ [Směrnice PSD2](#), bod odůvodnění č. 66.

²⁰ [SWD\(2013\) 288 final](#), s. 25.

²¹ Statistiky o platbách, Evropská centrální banka (2021).

38 Nenašli jsme žádné spolehlivé empirické údaje, které by dokládaly, že v době zavedení zákazu příplatků v roce 2015 byly v EU systematicky účtovány nadměrné příplatky (viz důvod č. 2 v [rámečku 3](#)). Navíc samotná Komise uvedla, že k účtování nadměrných příplatků došlo pouze v některých případech²². Kromě toho bylo účtování nadměrných příplatků spotřebitelům již v té době zakázáno směrnicí o právech spotřebitelů²³.

39 Komise měla pro potvrzení, že transakční poplatky obchodníků v roce 2024 zahrnovaly především mezibankovní poplatky (viz důvod č. 3 v [rámečku 3](#)), k dispozici omezené údaje (viz bod [34](#)) a zdokumentovanou analýzu. V této souvislosti jsme našli tři studie (viz bod [41](#) a [příloha II](#)), z nichž i přes jistá omezení vyplývá, že v některých členských státech byly transakční poplatky obchodníků – jiné než mezibankovní poplatky – ve značné výši.

40 Kromě toho analýza zákazu příplatků provedená Komisí postrádala důkladné posouzení, jaké mají jednotlivé platební metody a distribuční kanály (elektronický obchod nebo fyzické prodejní místo) důsledky pro hospodářskou soutěž. Poskytovatelé dražších, široce používaných platebních prostředků (např. kreditních karet) nemají kvůli nedostatečné transparentnosti žádnou motivaci poplatky, které účtují obchodníkům, snížit. To má v konečném důsledku dopad na cenu zboží nebo služeb (viz [rámeček 4](#)).

²² SWD(2013) 288 final, s. 25 a 30.

²³ Směrnice 2011/83/ES, článek 19.

Rámeček 4

Zjednodušený příklad týkající se zákazu příplatků v praxi

Obchodník chce prodat stejné zboží za 100 EUR dvěma spotřebitelům. Spotřebitel A používá kreditní kartu, spotřebitel B platí úhradou (bezhotovostním převodem). Spotřebitel A se rozhodne zaplatit kreditní kartou, což pro obchodníka znamená, že musí poskytovateli platebních služeb zaplatit poplatek ve výši 2 EUR. Úhrada není spojena s žádnými poplatky. Aby si obchodník udržel nákladovou neutralitu, musí vypočítat obecnou přírážku. V tomto konkrétním případě by činila 1 % (poplatek 2 EUR z celkové tržby 200 EUR). Každý ze spotřebitelů proto zaplatí částku 101 EUR.

Zvýšení cen kvůli nákladům na platební prostředky není pro spotřebitele transparentní a v konečném důsledku pravděpodobně povede k vyšší obecné přírážce, a tedy i k celkovému zvýšení cen.

Kdyby bylo možné účtovat příplatky, přičemž by probíhala účinná kontrola účtování nadměrných příplatků, mělo by to vést k ceně 102 EUR pro spotřebitele A a 100 EUR pro spotřebitele B. Větší transparentnost by podle očekávání vedla k informovanějším rozhodnutím, a tím i k větší hospodářské soutěži v odvětví plateb.

Zdroj: EÚD.

41 Během veřejných konzultací o [směrnici PSD2](#) vyjádřil německý úřad pro hospodářskou soutěž obavy ohledně negativních účinků na hospodářskou soutěž²⁴. Rovněž ve studii z roku 2024 provedené jménem Komise bylo zdůrazněno, že struktury poplatků mezinárodních schémat platebních karet nejsou dostatečně transparentní a že zvýšení poplatků je provázáno nedostatečnou hospodářskou soutěží²⁵.

42 Regulační orgán Spojeného království pro platební systémy analyzoval podobné změny, které byly mezinárodními schématy platebních karet provedeny v jejich schématech a poplatcích za zpracování v letech 2017–2021, aby objasnil konkurenční tlaky při stanovování poplatků²⁶. Pro EU taková analýza neexistuje, přestože by umožnila lépe porozumět vývoji na platebním trhu, a činit tak informovaná politická rozhodnutí. Stejně jako EU uplatňuje limit mezibankovních poplatků i Austrálie. Ta však

²⁴ [Meldungen, Bundeskartellamt](#) (2. srpna 2022).

²⁵ Hausemer, P., Patroclou, N., Bosch Chen, I., Gorman, N. et al., [Study on developments in card-based payment markets](#), 2024.

²⁶ [Přezkumy trhu, Payment System Regulator](#) (květen 2024).

umožňuje účtovat také příplatky za přímé náklady v rámci jasných limitů²⁷. Transakční poplatky účtované obchodníkům v Austrálii od roku 2005 výrazně poklesly.

43 Vzhledem k analýzám, které jsou k dispozici pro trh EU, se domníváme, že Komise neměla dostatečný základ pro tvrzení, že potenciálně pozitivní účinky zákazu účtování příplatku spotřebitelům jasně převažují nad dlouhodobými důsledky pro hospodářskou soutěž a v konečném důsledku i pro samotné spotřebitele.

Schopnost Komise účinně sledovat dopad cenových zásahů je ovlivněna doložkami o mlčenlivosti

44 Pro budoucnost je při posuzování těchto dvou cenových zásahů souvisejících s platbami kreditními kartami klíčovým problémem nadále nedostatek údajů o transakčních poplatcích účtovaných obchodníkovi a nákladech obchodníků (viz bod 39). Výše těchto poplatků závisí na velikosti obchodníka a distribučních kanálech a vztahuje se na zákazníky nakupující jak jednorázově, tak i opakovaně. Vzhledem k doložkám o mlčenlivosti karetních schémat však tyto informace nejsou veřejně dostupné. Vlivem nedostatku těchto údajů není Komise schopna sledovat účinky zákazu účtování příplatků a existence limitů mezibankovních poplatků ani hodnotit jejich účinnost. Podotýkáme, že Komise mohla tyto údaje od subjektů v tomto odvětví získat na základě svých vyšetřovacích pravomocí v oblasti politiky hospodářské soutěže²⁸.

Nedostatečná standardizace a nedostatečná monitorovací opatření v otevřeném bankovníctví

45 Otevřeným bankovníctvím se rozumí koncepce sdílení údajů, kdy je držitelům údajů o účtu, obvykle bankám, uložena povinnost sdílet údaje o platbách zákazníků s poskytovateli z řad třetích stran. Důležitým případem použití tohoto sdílení údajů jsou služby iniciování platby, například když banka umožní poskytovateli z řad třetích stran přístup k bankovnímu účtu zákazníka, aby mohl iniciovat platbu za nákupy online. První ustanovení o otevřeném bankovníctví v EU byla zavedena směrnicí PSD2.

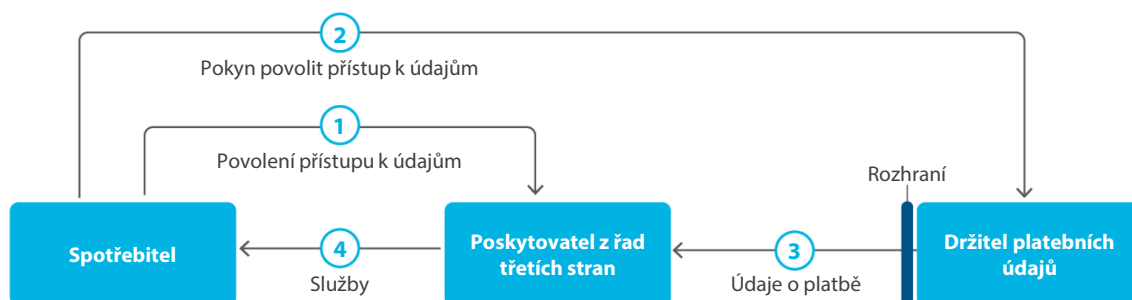
46 Sdílení údajů probíhá prostřednictvím rozhraní (viz [obrázek 5](#)), která umožňují bezpečnou komunikaci mezi držiteli údajů o účtu a poskytovateli z řad třetích stran. [Směrnice PSD2](#) umožňuje držitelům údajů o účtu vytvářet speciální rozhraní – tzv. aplikační programovací rozhraní – nebo umožnit používání zákaznických rozhraní.

²⁷ Zpravodaj, Reserve Bank of Australia (15. září 2022).

²⁸ Nařízení (EU) 1/2003, článek 17.

V případě zákaznických rozhraní se poskytovatel z řad třetích stran chová jako zákazník, který pro přístup k platebnímu účtu používá standardní internetové stránky banky pro zákazníky. Pokud poskytovatel z řad třetích stran používá zákaznické rozhraní, musí se jasně identifikovat.

Obrázek 5 – Otevřené bankovníctví – stručný přehled

Zdroj: EÚD na základě údajů Komise.

47 Zjistili jsme, že uplatňování unijního rámce otevřeného bankovníctví odhalilo dva důležité problémy související s jeho koncepcí. Zaprvé, povinnost umožnit poskytovatelům z řad třetích stran bezplatný přístup k údajům uživatelů plateb pravděpodobně odradí držitele údajů o účtu od toho, aby poskytovali vysoce kvalitní služby. Zadruhé, neexistence normy pro aplikační programovací rozhraní představuje překážky pro poskytovatele z řad třetích stran, kteří tyto údaje používají. Kromě toho je otevřené bankovníctví na vnitrostátní úrovni již zavedeno a monitorováno.

Směrnice PSD2 zavedla bezplatné poskytování údajů

48 Směrnicí PSD2 byl zaveden model otevřeného bankovníctví, v němž jsou držitelé údajů o účtech povinni poskytovat platební údaje svých zákazníků bezplatně. Komise navrhla toto řešení v roce 2013 na základě předpokladu, že to pro držitele údajů o účtech bude znamenat minimální náklady na provádění²⁹. V souvislosti s přezkumem směrnice PSD2 však odborníci pověřeni Komisí odhadli, že v celém odvětví budou jednorázové náklady na vývoj aplikačních programovacích rozhraní činit přibližně 2,2 miliardy EUR a každoroční opakované náklady přibližně 0,3 miliardy EUR, přičemž oba tyto typy nákladů jdou na vrub převážně držitelům údajů o účtech³⁰.

49 V posouzení dopadů, z něhož směrnice PSD2 vychází, držitelé údajů o účtech uvedli, že bezplatné poskytování otevřeného bankovníctví brzdí inovace jak z hlediska rozvoje vysoce kvalitních přístupových mechanismů, tak z hlediska zavádění nových

²⁹ SWD(2013) 288 final, s. 64.

³⁰ SWD(2023) 231 final, s. 135 a 136.

funkcí³¹. Obavy z nedostatku motivace k rozvoji funkcí otevřeného bankovníctví jsou oprávněné, protože údaje poskytované bezplatně prostřednictvím otevřeného bankovníctví mohou využívat poskytovatelé z řad třetích stran, například online prodejní platformy, k rozvoji nebo posílení svých vlastních obchodních modelů.

50 Komise se domnívala, že požadavek, aby poskytovatelé z řad třetích stran platili za služby otevřeného bankovníctví poplatky, by mohl vést k narušení trhu³². Dále se domnívala, že poplatky za otevřené bankovníctví by negativně ovlivnily ziskovost poskytovatelů z řad třetích stran a podnikatelsky je zlikvidovaly. Toto posouzení Komise však nebylo založeno na kvantitativní analýze účinků různých úrovní poplatků. Zaměřilo se navíc pouze na poskytovatele z řad třetích stran a nezabývalo se dopadem navrhovaného modelu otevřeného bankovníctví na ziskovost držitelů údajů o účtu, přitom o zisk usilují oba tyto typy subjektů.

51 Komise předpokládala, že na rozdíl od otevřeného bankovníctví bude v právním rámci pro otevřené finance za sdílení údajů dohodnuta mezi účastníky trhu v rámci odvětvových režimů přiměřená náhrada nákladů³³. Otevřené finance přesahují rámec údajů o platebních účtech a týkají se obecněji přístupu k údajům o zákaznících a jejich využívání v celé řadě finančních služeb (např. finančních údajů o pojištění, důchodech, úvěrech, spoření a investicích). Tento příklad poukazuje na proveditelnost zavedení poplatků v otevřeném bankovníctví.

Ve směrnici PSD2 není stanovena společná norma pro aplikační programovací rozhraní

52 Ve [směrnici PSD2](#) není stanovena smluvní ani technická norma pro aplikační programovací rozhraní. Jak uvedl orgán EBA, neexistence jednotné normy vede ke vzniku různých rozhraní v celé EU a přispívá k roztříštěnosti trhu³⁴. Tato rozhraní se liší co do kvality a funkčnosti, což následně ovlivňuje uživatelskou zkušenost a fungování služeb otevřeného bankovníctví³⁵.

³¹ Tamtéž, s. 128.

³² Tamtéž, s. 31.

³³ [COM \(2023\) 360 final](#).

³⁴ [EBA/Op/2022/06](#), s. 86.

³⁵ [SWD\(2023\) 231 final](#), s. 14.

53 Poskytovatelé z řad třetích stran³⁶ a orgán EBA³⁷ neustále narážejí na překážky, které brání přístupu k údajům prostřednictvím aplikačního programovacího rozhraní. Jedná se například o požadavek na více silných ověření klienta, další registrace nebo manuální zadávání kódu IBAN.

54 Během přezkumu [směrnice PSD2](#) orgán EBA Komisi doporučil prozkoumat, zda je přijetí společného standardu rozhraní pro programování aplikací v celé EU proveditelné³⁸. Podle tvrzení orgánu EBA by společný standard měl významné přínosy, například by pravděpodobně napomohl ke snížení nákladů na údržbu a přizpůsobení rozhraní, snížení překážek vstupu na trh nebo vytvoření rovných podmínek. Cílem Komise bylo minimalizovat narušení a zabránit tomu, aby byly náklady již vynaložené v rámci investic na rozvoj rozhraní zmařeny. Neposuzovala však systematicky přínosy tohoto společného standardu, a to ani z hlediska úspor nebo synergií pro poskytovatele platebních služeb vyplývajících z toho, že trh již nebude roztržštěný.

55 Legislativním návrhem týkajícím se platebních služeb ([směrnice PSD3](#) / [nařízení o platebních službách](#)) chce Komise zavést minimální požadavky na aplikační programovací rozhraní. Ty se týkají například bezpečnosti, dostupnosti a výkonnosti rozhraní, služeb a údajů, které mají být sdíleny. Legislativní návrh obsahuje také článek, který stanoví zakázané překážky přístupu k údajům³⁹. Je sice pravděpodobné, že tyto požadavky odstraní známé překážky v otevřeném bankovníctví, nejsou ale natolik flexibilní, aby dokázaly reagovat na výzvy v tak vysoce dynamické oblasti v budoucnu, takže pak může být nutné provést další legislativní změny.

Otevřené bankovníctví je již zavedeno a monitorováno na vnitrostátní úrovni

56 Provádění otevřeného bankovníctví v EU bylo doposud prosazováno prostřednictvím dohledu ze strany příslušných vnitrostátních orgánů, za zajištění sblížení dohledu je zodpovědný orgán EBA (viz bod [08](#)).

57 Spojené království, které je podle mezinárodního indexu v oblasti otevřeného bankovníctví lídrem⁴⁰, používá silnější rámec pro provádění a monitorování než EU, zpočátku platný pro devět největších bank ve Spojeném království. Za jeho provádění,

³⁶ [PSD2 Obstacles](#), European Third Party Providers Association.

³⁷ [EBA/Op/2020/10](#).

³⁸ [EBA/Op/2022/06](#).

³⁹ [COM\(2023\) 367 final](#) (návrh nařízení o platebních službách), články 36 a 44.

⁴⁰ [The Global Open Finance Index](#).

a to včetně vypracování standardu pro rozhraní pro programování aplikací a návržení datových struktur a bezpečnostní architektury, odpovídá specializovaný subjekt *Open Banking Implementation Entity* (OBIE), který je prozatím nahrazen společností *Open Banking Limited*. OBIE také vydal pokyny týkající se zákaznické zkušenosti přímo určené všem zúčastněným stranám, například poskytovatelům platebních služeb a poskytovatelům třetích stran⁴¹. Tyto pokyny spojují regulatorní požadavky s poznatky zákazníků tak, aby usnadnily využívání otevřeného bankovníctví a představovaly osvědčené postupy. V EU takové pokyny neexistují. Místo toho existují nezávazná stanoviska orgánu EBA, která jsou určena příslušným vnitrostátním orgánům a týkají se některých z těchto oblastí⁴².

58 **Směrnice PSD2** nevyžaduje, aby držitelé údajů o účtu předkládali údaje o dostupnosti a výkonnosti rozhraní příslušným vnitrostátním orgánům nebo orgánu EBA. Spolehlivé konsolidované údaje o otevřeném bankovníctví v EU proto nejsou k dispozici. Návrh **směrnice PSD3 / nařízení o platebních službách** však předpokládá, že držitelé údajů o účtu budou muset podávat zprávy příslušným vnitrostátním orgánům. Orgán EBA bude muset podávat Komisi zprávy o velikosti a fungování otevřeného bankovního trhu pouze jednou za dva roky. Naproti tomu subjekt OBIE od března 2017 zveřejňuje každý měsíc **klíčové ukazatele výkonnosti** fungování otevřeného bankovníctví ve Spojeném království.

59 Komise odhadla, že do roku 2021 využívalo otevřené bankovníctví v EU méně než 5 % spotřebitelů⁴³, což je méně než ve Spojeném království (7 % v prosinci 2021 a 11 % v říjnu 2023)⁴⁴. Tyto odhady však mají omezenou hodnotu, protože o počtu uživatelů otevřeného bankovníctví nejsou k dispozici spolehlivé údaje⁴⁵. Bez spolehlivých údajů nedokáže Komise posoudit využívání otevřeného bankovníctví nebo ověřit jeho původní předpoklady, z nichž vychází původní koncepce otevřeného bankovníctví⁴⁶.

⁴¹ *Open Banking Implementation Entity, Customer Experience Guidelines*, 2018.

⁴² EBA/Op/2020/10.

⁴³ Média, Keynote speech by Commissioner McGuinness at event in European Parliament „From Open Banking to Open Finance: what does the future hold?“, Evropská komise.

⁴⁴ *Open Banking, Impact Report*, 2023.

⁴⁵ SWD(2023) 231 final, s. 60.

⁴⁶ Tamtéž, s. 194.

Nedostatky v monitorování a shromažďování údajů brání Komisi při posuzování dopadu politik v oblasti digitálních plateb

60 Jedním z cílů [strategie Komise pro malé platby](#) je zajistit, aby přeshraniční platby mezi zeměmi EU a zeměmi mimo EU byly rychlejší, cenově dostupnější, přístupnější, transparentnější a snazší. Navíc náklady, rychlost, dostupnost a transparentnost malých plateb by měly dle dohody na úrovni skupiny G20 zlepšit i politiky pro přeshraniční platby. Očekávali jsme, že Komise v tomto ohledu stanoví cíle, které budou v souladu s mezinárodními cíli, a bude důsledně monitorovat průběh jejich plnění, aby mohla účinnost svých politik zhodnotit.

61 Prověřovali jsme, zda Komise stanovila cíle v oblasti nákladů, rychlosti, přístupnosti a transparentnosti plateb EU a zda na jejich základě své politiky posuzovala a monitorovala. Dále jsme přezkoumali její opatření, která by mohla ovlivnit hlavní rysy plateb, a na základě dostupných údajů jsme posuzovali skutečný pokrok dosažený při zlepšování jejich účinnosti.

Komise dosud nespécifikovala ukazatele na úrovni EU pro měření rychlosti, nákladů, přístupnosti a transparentnosti plateb ani nestanovila žádné cíle

62 Komise dosud na úrovni EU nestanovila žádné konkrétní ukazatele, kterými by měřila, zda se zlepšila účinnost plateb, a nestanovila ani žádné cíle pro všechny druhy plateb. Zároveň podotýkáme, že v roce 2021 vedoucí představitelé skupiny G20 (tedy včetně EU) schválili pro přeshraniční platby konkrétní ukazatele a cíle, jichž má být dosaženo do konce roku 2027⁴⁷. Hlavními ukazateli a cíli jsou:

- Celkové průměrné náklady na malé platby by neměly být vyšší než 1 %. Do konce roku 2027 by náklady neměly přesahovat 3 % (ukazatel/cíl nákladů).
- 75 % přeshraničních plateb by mělo být na příslušný účet připsáno do jedné hodiny a zbytek do jednoho pracovního dne (ukazatel/cíl rychlosti).

⁴⁷ [Cross-border payments](#), Rada pro finanční stabilitu (16. července 2024).

- Každý člověk by měl mít k dispozici alespoň jednu možnost, jak posílat a přijímat přeshraniční elektronické platby (ukazatel/cíl přístupnosti).
- Poskytovatelé platebních služeb by měli uživatelům platebních služeb poskytovat o přeshraničních platbách minimální objem informací, s uvedením všech příslušných poplatků, očekávané doby přijetí, stavu platby a podmínek poskytování služeb (ukazatel/cíl transparentnosti).

63 Cíle skupiny G20 se vztahují pouze na přeshraniční platby. Levné, rychlé, přístupné a transparentní transakce by však měli mít k dispozici i uživatelé vnitrostátních plateb v EU. Kritéria skupiny G20 by tudíž mohla být relevantní i pro vnitrostátní platby.

Opatření Komise mají jistý potenciál transparentnost, rychlost a nákladovost plateb zlepšit, výsledky jsou ale zatím nejasné

64 V době našeho auditu Komise dopad svých legislativních návrhů a stávajících právních předpisů na platby systematicky neposuzovala (na základě kritérií skupiny G20 ani svých vlastních). Jelikož takové posouzení provedeno nebylo, identifikovali jsme některá opatření Komise, která mají potenciál transparentnost, rychlost, nákladovost a přístupnost zlepšit. V případě transparentnosti jde zejména o návrh [směrnice PSD3 / nařízení o platebních službách](#), v případě rychlosti o [změnu nařízení SEPA týkající se okamžitých plateb](#). Potenciál zlepšit výše uvedené faktory by mělo také provedení mezinárodní normy pro zasílání zpráv o platbách (ISO 20022), která usnadňuje mezinárodní interoperabilitu plateb.

Směrnice PSD3 / nařízení o platebních službách zajišťují větší transparentnost plateb

65 Legislativní návrh týkající se platebních služeb ([směrnice PSD3/nařízení o platebních službách](#)) zvyšuje transparentnost přeshraničních plateb z EU do třetích zemí. Konkrétně ukládá poskytovatelům platebních služeb povinnost sdělit uživatelům platebních služeb odhad, jak dlouho potrvá, než poskytovatelé platebních služeb příjemce platby nacházejícího se mimo EU obdrží peněžní prostředky. Dále jim ukládá povinnost sdělovat odhad výše poplatků za převod měny u těchto mezinárodních transakcí stejným způsobem jako v případě úhrad v rámci EU⁴⁸.

⁴⁸ [Návrh nařízení o platebních službách](#), článek 13.

Nízká míra využívání okamžitých plateb v eurech

66 Okamžité platby jsou úhrady (bezhotovostní převody), které zpřístupňují peněžní prostředky na účtu příjemce do deseti sekund od zadání platebního příkazu. Komise do své [strategie pro malé platby](#) začlenila plány, aby se okamžité platby staly novým standardem pro převod finančních prostředků, který by se v EU začal naplno využívat do konce roku 2021. Komise stav využívání okamžitých plateb v eurech prověřila a zjistila, že úhrad SEPA plateb provedených ve čtvrtém čtvrtletí roku 2023 bylo okamžitě provedeno pouze 16,8 %⁴⁹. Komise rovněž analyzovala důvody tohoto nízkého využívání okamžitých plateb v eurech (viz [rámeček 5](#)).

Rámeček 5

Důvody nedostatečného využívání okamžitých plateb

- 1) Nedostatečné pobídky pro poskytovatele platebních služeb, aby nabízeli okamžité platby v eurech
- 2) Vyšší transakční poplatky než u alternativních platebních metod
- 3) Vysoká míra zamítnutých okamžitých plateb, u nichž bylo nesprávně určeno, že se týkají osob na sankčních seznamech EU
- 4) Obavy plátců ohledně bezpečnosti okamžitých plateb

Zdroj: Komise.

67 Aby Komise výzvy související s okamžitými platbami řešila, navrhla [změnu nařízení SEPA](#). Ta byla přijata v únoru 2024. Změněné nařízení mimo jiné ukládá poskytovatelům platebních služeb povinnost přijímat okamžité platby v eurech a také je nabízet, a to za poplatek nepřesahující poplatek za běžné bezhotovostní převody v eurech.

68 Přijatá změna nařízení SEPA se však nevztahuje na transakce, které jsou prováděné v rámci EU v jiných měnách než eurech, ani na vnitrostátní transakce, které jsou prováděné v členských státech EU v jiných měnách než eurech. Uživatelé plateb navíc nemusí okamžité platby v eurech používat – i nadále budou mít možnost volby mezi běžnými úhradami a okamžitými úhradami. To znamená, že okamžité platby se nemusí využívat v takovém rozsahu, aby byl do roku 2027 splněn cíl skupiny G20 týkající se rychlosti v celé EU. Předpokládané využívání okamžitých plateb sice nebylo

⁴⁹ [What we do](#), Evropská rada pro platební styk (9. září 2024).

vyčísleno, nicméně podle očekávání Komise bude značné, jelikož se tyto platby postupně stávají novým standardem.

69 Ustanovení o rychlosti plateb jsou zakotvena i ve [směrnici PSD2](#). Pokud se odesílající i přijímající poskytovatel platebních služeb nachází v EU, musí být platby provedeny do jednoho pracovního dne. V případě plateb v rámci EU v jiných měnách EU než eurech se poskytovatelé platebních služeb a uživatelé platebních služeb mohou dohodnout na lhůtě provedení platby do 4 pracovních dnů⁵⁰. Tato lhůta se v podstatě vztahuje na nestandardizované přeshraniční platby, které se uskutečňují mimo systémy SEPA a tvoří malý zlomek transakcí. Při přípravě legislativního návrhu o platebních službách ([směrnice PSD3](#) / [nařízení o platebních službách](#)) Komise neposoudila znovu přiměřenost těchto dvou ustanovení s ohledem na cíle skupiny G20. Komise posoudila dokončení klíčových opatření [\(33\)](#) v rámci [strategie pro malé platby](#), žádné důkazní informace o analýze lhůt pro přeshraniční mezinárodní platby jsme však nenašli (viz [příloha III](#)).

Další opatření týkající se provádění mezinárodní normy pro vytváření zpráv o platbách v EU byla omezená

70 Klíčovou prioritou skupiny G20 pro dosažení jejích cílů je, aby účastníci trhu přijali normu pro vytváření zpráv finančních služeb (ISO 20022), kterou vypracovala Mezinárodní organizace pro normalizaci (viz [rámeček 6](#)). Norma ISO 20022 mimo jiné stanoví, že zprávy s údaji musí obsahovat identifikační kód právnické osoby, který umožňuje jedinečnou identifikaci subjektů zapojených do plateb⁵¹.

⁵⁰ [Směrnice \(EU\) 2015/2366](#), články 82 až 83.

⁵¹ [LEI](#), *Global Legal Entity Identifier Foundation*.

Rámeček 6

Význam normy ISO 20022 pro platby

Norma ISO 20022 je celosvětovým standardem pro vytváření zpráv finančních služeb. Obsahuje metodiku pro popis finančních společností pomocí společného jazyka. K normě je připojen datový slovník a katalog zpráv (např. pro platby), takže ji může používat kdokoli.

Norma ISO 20022 pomůže dosáhnout cílů skupiny G20 díky standardizaci zpráv o platbách, usnadněním interoperability mezi různými platebními systémy a umožněním větší výměny údajů v průběhu celého platebního procesu. Přijetím normy ISO 20022 mohou poskytovatelé platebních služeb zefektivnit platební procesy, zlepšit sledování a sesouhlasování transakcí a snížit náklady.

Zdroj: EÚD na základě informací společnosti SWIFT.

71 Komise ve své [strategii pro malé platby](#) rovněž vyzvala k tomu, aby byla norma [ISO 20022](#) provedena do konce roku 2022 (viz klíčové opatření [\(30\)](#) v [příloze III](#)). Evropská rada pro platební styk průběžně informuje Komisi o dodržování normy ISO 20022 v souvislosti s platbami SEPA v eurech. Nemá však žádné informace o tom, jak evropští poskytovatelé platebních služeb používají normu v případě přeshraničních plateb v jiných měnách, a do svého přezkumu [směrnice PSD2](#) normu ISO 20022 nezahrnula. Komise nicméně do svého návrhu [nařízení o platebních službách](#) zahrnula požadavek, aby se v rozhraních aplikací používaly mezinárodní normy pro zasílání zpráv, například normy ISO⁵² (viz bod [46](#)).

Pro posouzení, zda mají spotřebitelé skutečně přístup k rychlejším a levnějším platbám, měla Komise k dispozici jen omezené údaje

72 Během našeho auditu Komise neposkytla žádné statistické údaje ani vlastní analýzu týkající se rychlosti (kromě okamžitých plateb v eurech), nákladů, transparentnosti nebo přístupnosti plateb v EU. V této souvislosti podotýkáme, že Komise měla v právních předpisech zakotvenou povinnost provést do dubna 2022 přezkum [nařízení o přeshraničních platbách](#), a to včetně vývoje nákladů (u vnitrostátních i přeshraničních plateb)⁵³. Přezkum však dosud neproběhl.

⁵² Návrh nařízení o platebních službách, článek 35.

⁵³ Nařízení (EU) 2021/1230, článek 14.

73 Jediné mezinárodně srovnatelné údaje o platbách, které jsme byli schopni získat, abychom mohli analyzovat skutečný vývoj hlavních rysů digitálních plateb, pocházejí z výroční zprávy Rady pro finanční stabilitu za rok 2023⁵⁴. První taková výroční zpráva se zaměřuje na plnění cílů skupiny G20. Údaje o EU však vykazuje nikoli samostatně, ale v rámci širšího regionu „Evropa a Střední Asie“. Celkově ze zprávy vyplývá, že plnění cílů skupiny G20 v oblasti plateb nadále probíhá, protože ani jeden z regionů analyzovaných ve zprávě nesplnil do roku 2023 ani jeden z těchto cílů.

74 Pokud jde o rychlost, ve zprávě Rady pro finanční stabilitu se uvádí, že v Evropě a Střední Asii je do jedné hodiny připsáno na účet zákazníků pouze 1–30 % přeshraničních plateb. To je výrazně pod cílem skupiny G20, který je ve výši 75 %.

75 Pokud jde o náklady, ze zprávy Rady vyplývá, že průměrné náklady maloobchodních přeshraničních plateb v Evropě a Střední Asii činily 1,5 %, a to jak u odesílání, tak u přijímání přeshraničních plateb. Avšak u 17–20 % transakcí však byly náklady vyšší než 3 %.

76 Podle téže zprávy je v závislosti na případu použití 40–80 % transakcí pro uživatele plateb transparentních. V tomto ohledu je region, do něhož patří Evropa, vyspělejší.

77 Přístupnost plateb (zejména přeshraničních) lze měřit na základě vlastnictví účtu. Na základě údajů z [databáze Global Findex](#) z roku 2021, které využívala i Rada pro finanční stabilitu, má ve většině členských států EU více než 90 % dospělé populace přístup k platebním účtům, a tudíž může provádět přeshraniční platby. Významný podíl dospělých osob bez platebního účtu má pouze Rumunsko (31 %), Bulharsko (16 %) a Maďarsko (12 %).

Z opatření stanovených ve strategii pro malé platby z roku 2020 Komise provedla většinu, běžně však u nich docházelo ke zpoždění a nebyly vždy splněny cíle

78 Ve [strategii Komise pro malé platby](#) z roku 2020 jsme určili 38 klíčových opatření (z celkového počtu 40), která jsou relevantní pro digitální platby (viz [příloha I](#)). Zbývající dvě opatření se týkala používání hotovosti. Tři opatření související

⁵⁴ Rada pro finanční stabilitu, *Annual Progress Report on Meeting the Targets for Cross-border Payments*, 2023.

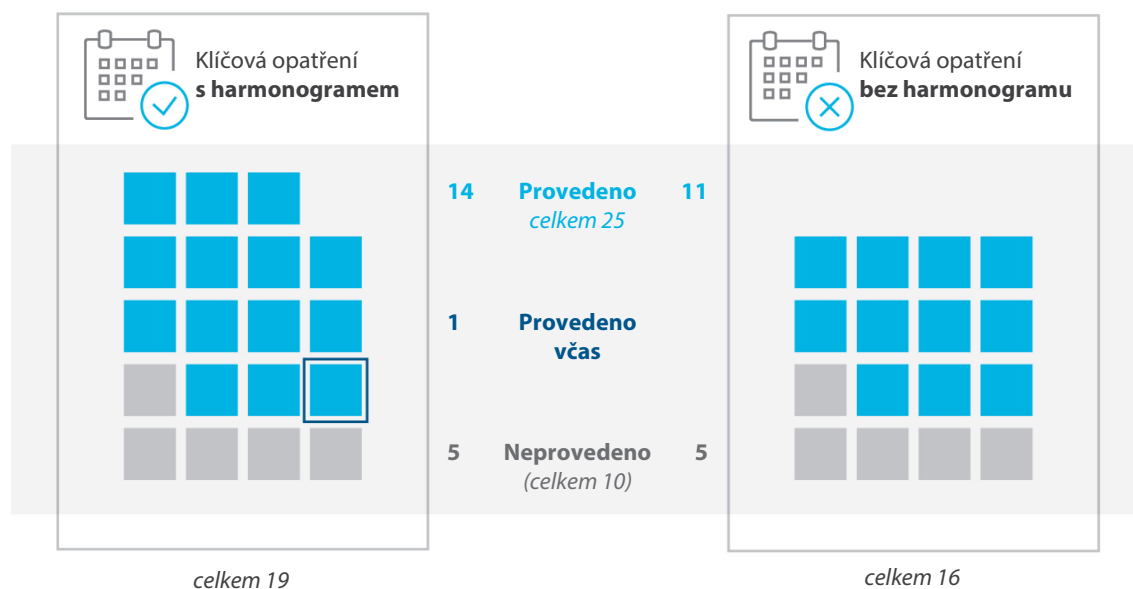
s digitálními platbami jsme vzhledem k jejich dlouhému časovému rámci a požadovaným specifickým odborným znalostem z našeho auditu vyloučili. Posuzovali jsme tedy 35 opatření. Komise měla za úkol provést opatření účinně a včas.

79 Provedli jsme hloubkové posouzení klíčových opatření týkajících se těchto tří témat:

- o silné ověření klienta (klíčová opatření **(18)** a **(19)** v *příloze III*),
- o diskriminace platebních účtů (klíčová opatření **(11)** a **(12)** v *příloze III*),
- o dohled nad platebními službami (klíčová opatření **(22)** až **(26)** v *příloze III*).

80 Z 35 klíčových opatření jsme jich 25, tedy většinu, vyhodnotili jako provedená (viz *obrázek 6* a *příloha III*). Avšak pouze u 14 z provedených opatření byl stanoven harmonogram a v souladu s tímto harmonogramem bylo provedeno pouze jedno z nich. Z 13 klíčových opatření, která nebyla provedena včas, souvisí sedm se zahájením přezkumu směrnice o platebních službách (PSD2) (viz bod **18**), které bylo opožděno o jeden rok.

Obrázek 6 – Stav provádění vybraných klíčových opatření

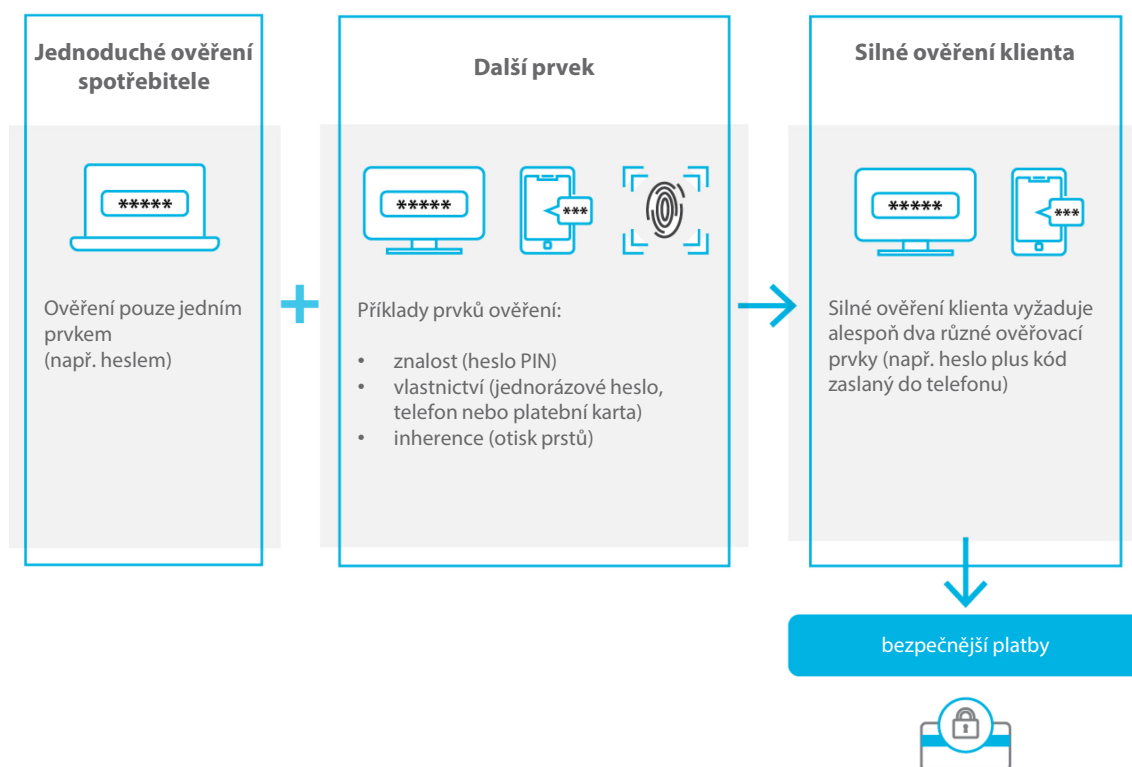

Zdroj: EÚD.

Díky opatřením Komise týkajícím se ověřování klienta se zvýšila bezpečnost plateb, na obzoru jsou však výzvy

81 Důležitým faktorem umožňujícím větší využívání digitálních platebních transakcí je důvěra spotřebitelů v jejich bezpečnost. [Směrnice PSD2](#) zavedla pro elektronické platební transakce zvláštní bezpečnostní koncepci, která se nazývá silné ověření klienta. Vyžaduje použití vícefaktorového ověření, což znamená, že během transakce musí být použity alespoň dva ze tří faktorů ověření (viz [obrázek 7](#)).

Obrázek 7 – Silné ověření klienta

Zdroj: Portugalská centrální banka.

Z hlediska ochrany před podvody přináší silné ověření klienta výsledky

82 V roce 2017 přijala Komise [nařízení v přenesené pravomoci](#), kterým se stanoví normy pro silné ověření klienta a bezpečnou komunikaci podle [směrnice PSD2](#). Nařízení mělo vstoupit v platnost v září 2019. Vzhledem ke své složitosti však bylo silné ověření klienta plně provedeno až v roce 2020, tedy 6 let po přijetí [směrnice PSD2](#).

83 Při konzultacích se zúčastněnými stranami ohledně legislativních návrhů týkajících se platebních služeb ([směrnice PSD3](#) / [nařízení o platebních službách](#)) tři čtvrtiny respondentů uvedly, že díky silnému ověření klienta byly digitální platby bezpečnější, lépe chráněné a došlo k omezení výskytu podvodů. EBA a ECB ve společné zprávě potvrdily, že obecně má silné ověření klienta požadovaný účinek v podobě omezení

podvodů⁵⁵. Orgán EBA však informoval, že míra podvodů u přeshraničních transakcí byla až devětkrát vyšší než u vnitrostátních transakcí⁵⁶. Příslušné vnitrostátní orgány a organizátoři trhu uvedli, že to může být způsobeno především nedostatečnou přeshraniční spoluprací mezi poskytovateli platebních služeb a dalšími zúčastněnými stranami. V případě přeshraničních transakcí zahrnujících země mimo Evropský hospodářský prostor je dalším důvodem nerovnoměrné používání silného ověření klienta.

84 Pokud by byl návrh [směrnice PSD3](#) / [nařízení o platebních službách](#) přijat, umožnil by poskytovatelům platebních služeb informace o podvodech vzájemně sdílet. Tento návrh pravděpodobně přinese pozitivní výsledky, protože nedávné studie prokázaly výhody spolupráce na analýzách v boji proti praní peněz⁵⁷. Za tímto účelem navrhly Evropský parlament a orgán EBA jednotnou celounijní platformu pro výměnu informací týkajících se podvodů⁵⁸. Jelikož jsou však okamžité platby mnohem více ohroženy podvody, orgán EBA upozornil, že míra podvodů by se mohla dále zvyšovat, dokud nebudou plně provedena bezpečnostní opatření uvedená v návrhu [směrnice PSD3](#) / [nařízení o platebních službách](#) a v nařízení SEPA⁵⁹.

85 Komise monitorovala provádění silného ověření klienta a zveřejnila hodnoticí zprávu, ve které potvrdila zavedení i prosazování této koncepce a uvedla související požadavky. V téže hodnoticí zprávě Komise rovněž zhodnotila dopad silného ověření klienta na míru platebních podvodů na základě údajů orgánu EBA⁶⁰. Vzhledem k dosaženému pokroku jsme vyhodnotili obě klíčová opatření týkající se silného ověření klienta jako provedená (viz klíčová opatření [\(18\)](#) a [\(19\)](#) v [příloze III](#)).

⁵⁵ [2024 Report on payment fraud](#), Evropský orgán pro bankovníctví a Evropská centrální banka.

⁵⁶ [EBA/Op/2024/01](#).

⁵⁷ *Future of Financial Intelligence Sharing, The case for national policy-makers to unleash the potential of payments infrastructure to identify economic crime risk*, 2024.

⁵⁸ [P9_TA\(2024\)0298](#), článek 83, a [EBA-Op/2024/01](#).

⁵⁹ [EBA/Op/2024/01](#).

⁶⁰ [SWD\(2023\) 231 final](#), příloha 5.

Nový režim odpovědnosti v návrhu se má vztahovat pouze na podvody spojené s vydáváním se za jinou osobu

86 Silné ověření klienta sice účinně zlepšilo bezpečnost plateb, podvodníci se ale jeho uplatňování přizpůsobili. V důsledku toho se objevila nová forma podvodu zvaná „podvod založený na autorizaci platby plátcem“. Dochází k němu, když podvodník klamavým jednáním, často využívajícím metod sociálního inženýrství, přiměje oběť k tomu, aby mu schválila platbu. Podkategorií tohoto typu podvodu je „podvod na základě vydávání se za jinou osobu“, kdy je spotřebitel zmanipulován třetí stranou, která předstírá, že je přidružená k poskytovateli platebních služeb, a k autorizaci transakcí používá kontaktní údaje tohoto poskytovatele.

87 Podle legislativního návrhu Komise týkajícího se platebních služeb ([nařízení o platebních službách](#)) je za podvody na základě vydávání se za jinou osobu plně odpovědný odesílající poskytovatel platebních služeb, s výjimkou případů, kdy uživatel platebních služeb jednal podvodně nebo z hrubé nedbalosti. Komise odhadla výsledné náklady pro poskytovatele platebních služeb na 1 miliardu EUR⁶¹. Tento počet je extrapolován z plateb, které v roce 2022 dobrovolně provedly čtyři velké nizozemské banky, což je podle našeho názoru nedostatečný základ. Kromě toho Komise neprokázala potenciální přínosy řešení pro uživatele ani jeho přiměřenost z hlediska nákladů pro poskytovatele platebních služeb.

88 Ochrana, kterou systém odpovědnosti navržený Komisí poskytuje uživatelům plateb, je méně komplexní než ve Spojeném království (viz [rámeček 7](#)). Hlavní rozdíl spočívá v tom, že systém Spojeného království pokrývá v určitých mezích všechny druhy podvodů související s autorizací platby plátcem, zatímco návrh Komise se vztahuje pouze na podvody, při nichž se podvodník vydává za jinou osobu.

⁶¹ SWD(2023) 231 final, s. 88.

Rámeček 7

Režim odpovědnosti u podvodů založených na autorizaci platby plátcem ve Spojeném království

V roce 2019 zavedl regulační orgán Spojeného království pro platební systémy podmíněný model kompenzací pro podvody založené na autorizaci platby plátcem. Povinnost zapojit se do něj se vztahuje na šest největších poskytovatelů platebních služeb. Pro ostatní poskytovatele platebních služeb je zapojení dobrovolné. Tito poskytovatelé platebních služeb by zpravidla měli plátcům kompenzovat veškeré podvody založené na autorizaci platby plátcem kromě případů, kdy byl plátce na podvod upozorněn nebo se dopustil hrubé nedbalosti.

Tento regulační orgán platebních systémů zavedl od října 2024 ochranu spotřebitelů a mikropodniků před všemi typy podvodů založenými na autorizaci platby plátcem. Tomuto novému systému, v jehož rámci bude odpovědnost rozdělena mezi odesílající a přijímající poskytovatele platebních služeb, podléhají všichni poskytovatelé. Poskytovatelé platebních služeb musí hradit škodu způsobenou podvody ve výši od 100 GBP do 85 000 GBP. Regulační orgán platebních systémů každoročně zveřejňuje o podvodech založených na autorizaci platby plátcem údaje za každého ze 14 největších poskytovatelů platebních služeb.

Zdroj: Regulační orgán platebních systémů Spojeného království.

Diskriminace na základě umístění platebního účtu navzdory opatřením Komise nadále existuje

89 Nařízení SEPA (viz [rámeček 1](#)), které je v platnosti od roku 2014, zakazuje diskriminaci na základě zeměpisné polohy platebního účtu⁶². Tu lze odvodit z mezinárodního čísla bankovního účtu (IBAN). V praxi to pro plátce znamená, že v rámci oblasti SEPA by měli mít možnost provádět platby v eurech z libovolného platebního účtu bez ohledu na jeho umístění. Komise při přezkumu [nařízení SEPA](#)⁶³ v roce 2017 dospěla k závěru, že problém s diskriminací na základě čísla IBAN přetrvává, a zavázala se, že v rámci [strategie pro malé platby](#) proti tomu přijme opatření (viz klíčová opatření [\(11\)](#) a [\(12\)](#) v [příloze III](#)). Obě klíčová opatření Komise provedla, ale k vyřešení problému přetrvávající diskriminace na základě čísla IBAN to nestačilo, jelikož zástupci odvětví nadále požadovali přijetí dalších opatření⁶⁴.

⁶² Nařízení (EU) 260/2012 (nařízení o jednotné oblasti pro platby v eurech), články 3 a 9.

⁶³ COM(2017) 683 final.

⁶⁴ Blog, Accept my IBAN (25. října 2023).

90 Od února 2021 do září 2023 uživatelé prostřednictvím platformy [Accept My IBAN](#) nahlásili téměř 3 500 údajných případů diskriminace na základě IBAN. Tyto případy se týkají přeshraničních plateb v rámci oblasti SEPA. Platforma je iniciativou soukromého sektoru, která předává stížnosti příslušnému orgánu. Diskriminace na základě IBAN je nejčastěji hlášena ve čtyřech členských státech EU, z toho na Francii připadá 31 % všech případů a na Španělsko 21 %. Stížnosti se týkají jak soukromého, tak veřejného sektoru. Shromážděné údaje odrážejí tento problém pravděpodobně jen velmi částečně, a to kvůli nedostatečné informovanosti občanů EU a kvůli tomu, že pro oznamování případů diskriminace existují i jiné kanály.

91 Podle [nařízení SEPA](#) měly členské státy povinnost informovat do poloviny roku 2013 Komisi o tom, jaká uplatňují pravidla týkající se sankcí za nedodržení nařízení, včetně diskriminace na základě IBAN. Devět členských států však Komisi o svých pravidlech informovalo – formou odpovědí na [dotazník](#) – až v prvním čtvrtletí roku 2017, tj. tři a půl roku po uplynutí stanovené lhůty. Francie dosud, tj. do července 2024, Komisi o svých pravidlech neinformovala, přestože nový systém sankcí zavedla v roce 2021. Počet případů ve Francii se po zavedení systému výrazně snížil (viz [rámeček 8](#)).

Rámeček 8 Opatření proti diskriminaci na základě IBAN ve Francii

Opatření zaměřená na omezení diskriminace na základě IBAN ve Francii:

- Francouzský parlament schválil v říjnu 2021 [sankce](#) za diskriminaci na základě IBAN až do výše 375 000 EUR.
- [Francouzské orgány](#) o tom informovaly zúčastněné strany (profesní svazy a sdružení, veřejné subjekty) a oznámily, že budou provádět kontroly na místě s cílem posoudit, zda je dodržováno nařízení SEPA.

92 Nařízení SEPA stanoví, že sankce za diskriminaci na základě IBAN by měly být účinné, přiměřené a odrazující, ale neukládá Komisi povinnost je posuzovat⁶⁵. Zjistili jsme, že sankce se v jednotlivých členských státech značně liší. Minimální výše sankcí se pohybuje od 250 EUR do 10 000 EUR, přičemž některé země minimální sankce nestanovily. Maximální výše sankcí se pohybuje od 3 500 EUR do (v případě společností) 10 milionů EUR plus až 10 % ročního obrátu. Společná iniciativa Komise a ECB zvaná *European Forum for Innovation in Payments* navrhla, aby příslušné orgány

⁶⁵ Nařízení (EU) č. 260/2012, článek 11.

ukládaly pokuty úměrné nákladům na dodržování předpisů⁶⁶. To však dosud k žádným úpravám výše pokut nevedlo.

93 V souvislosti s rozdílným prosazováním práva v jednotlivých členských státech podotýkáme, že nařízení SEPA není zmíněno v [nařízení \(EU\) 2017/2394](#) o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování právních předpisů na ochranu zájmů spotřebitele. Toto nařízení mimo jiné stanoví, jaké jsou minimální vyšetřovací a donucovací pravomoci příslušných orgánů v případě přeshraničního porušování právních předpisů.

94 Vedle předkládání legislativních návrhů Komise zintenzivnila své úsilí v boji proti diskriminaci na základě IBAN:

- vedla diskuse o problematice diskriminace na základě IBAN na různých fórech, jako je [European Forum for Innovation in Payments](#),
- rozeslala dopisy vyzývající příslušné orgány Německa, Irska, Španělska, Francie a Itálie, aby zajistily účinné uplatňování nařízení SEPA (klíčové opatření **(11)** v [příloze III](#)),
- zahájila řízení v rámci postupu EU Pilot proti Německu, Španělsku, Francii a Rakousku,
- vydala rozhodnutí o protiprávním jednání proti Španělsku v souvislosti s právními předpisy, které brání lidem platit daně z platebního účtu v jiném členském státě EU (klíčové opatření **(12)** v [příloze III](#)),
- zahájila komunikační kampaň s cílem zvýšit informovanost občanů, podniků a veřejných orgánů v EU.

95 Komise dále spolupracuje s členskými státy prostřednictvím [pracovní skupiny pro prosazování pravidel jednotného trhu](#), která podporuje lepší provádění pravidel jednotného trhu a úsilí řešit nejnaléhavější překážky jednotného trhu. V září 2023 se pracovní skupina dohodla na zahájení projektu, který má diskriminaci na základě IBAN z veřejného a soukromého sektoru ve vybraných oblastech odstranit. V době našeho auditu tato pracovní skupina posuzovala rozsah diskriminace na základě IBAN ve

⁶⁶ [European Forum for Innovation in Payments](#), Evropská centrální banka (12. února 2024).

veřejném sektoru a v odvětví telekomunikací, aby zjistila základní důvody její existence⁶⁷.

96 V roce 2023 orgán EBA poukázal na stále častěji se vyskytující jev v podobě používání virtuálních čísel IBAN, což je jeden ze způsobů, jímž poskytovatelé platebních služeb reagují na diskriminaci na základě IBAN. Virtuální číslo IBAN není přímo spojené s fyzickým platebním účtem, ale přesměruje příchozí platbu na číslo IBAN, která s tímto účtem spojené je⁶⁸. Ve [zprávě poukazující na rizika a výzvy spojené s virtuálními čísly IBAN](#) orgán EBA uvedl, že jejich používání způsobuje problémy týkající se praní peněz, ochrany spotřebitelů a vkladatelů, povolovacího procesu a pasportizace a také regulatorní arbitráže. V této souvislosti konstatujeme, že na rozdíl od [směrnice o boji proti praní peněz](#) a [směrnice PSD2](#) nespadá [nařízení SEPA](#) do oblasti působnosti orgánu EBA⁶⁹. Orgán EBA proto nemůže posoudit sbližování dohledu příslušných vnitrostátních orgánů v této oblasti.

V oblasti dohledu se Komisi prozatím nepodařilo vytvořit rovné podmínky pro podniky v EU

97 Komise do své [strategie pro malé platby](#) zahrnula cíl zavést nad platebním ekosystémem dohled a dozor, který ob stojí i v budoucnu.

98 V souladu se [strategií pro malé platby](#) Komise vyhodnotila rizika vyplývající z neregulovaných služeb a výjimek⁷⁰ uvedených ve směrnici o platebních službách (PSD2). Dále přijetím legislativního návrhu pro platební služby ([směrnice PSD3 / nařízení o platebních službách](#)) má Komise v úmyslu začlenit směrnici o elektronických penězích do ([směrnice PSD3 / nařízení o platebních službách](#)), čímž účastníkům trhu zajistí větší srozumitelnost. V roce 2023 přijaly Parlament a Rada [nařízení \(EU\) 2023/1114](#) o trzích kryptoaktiv, který navrhla Komise. Tyto kroky řeší klíčová opatření [\(22\)](#) až [\(25\)](#) (viz [příloha III](#)), která hodnotíme jako provedená.

⁶⁷ Pracovní skupina pro prosazování pravidel jednotného trhu, [zpráva za období 2022–2023](#), s. 17 a 18.

⁶⁸ EBA/REP/2023/18, oddíl 2.7.

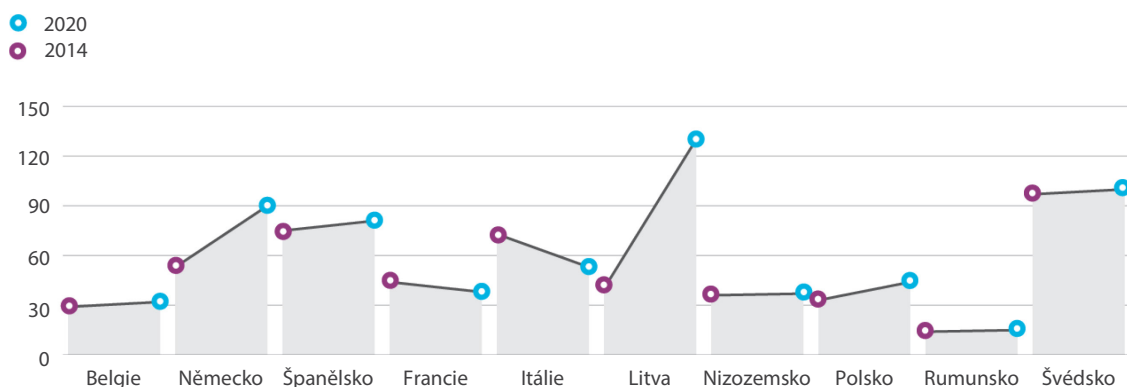
⁶⁹ Nařízení (EU) č. 1093/2010, článek 1.

⁷⁰ SWD(2023) 231 final, s. 15, 153 a 162.

99 V roce 2023 provedl orgán EBA první srovnávací hodnocení⁷¹ příslušných vnitrostátních orgánů v oblasti platebních služeb, které mělo být prostředkem ke sblížení dohledu. Orgán EBA zjistil, že příslušné vnitrostátní orgány se jeho obecnými pokyny k informacím pro povolování a registraci podle [směrnice PSD2](#)⁷² z velké části řídily. Avšak některé příslušné vnitrostátní orgány nevyžadují, aby jim žadatelé poskytli všechny informace stanovené v pokynech. To znamená, že v oblasti dohledu jsou na žadatele při podávání žádosti o povolení kladeny různé nároky.

100 Komise uznala, že existují problémy související s rozdílným prováděním a prosazováním [směrnice PSD2](#). Ty přímo ovlivňují hospodářskou soutěž mezi poskytovateli platebních služeb, protože v jednotlivých členských státech vytvářejí různé regulační podmínky. Lze je přičíst rozdílnému výkladu pravidel, které podporují regulatorní arbitráž, což vede k tomu, že poskytovatelé z řad třetích stran se soustřeďují do těch zemí, které vykládají pravidla příznivěji⁷³. Celkově se počet poskytovatelů z řad třetích stran v EU v letech 2014–2020 zvýšil o 126, přičemž téměř veškerý růst se týkal dvou členských států (viz [obrázek 8](#)).

Obrázek 8 – Počet poskytovatelů z řad třetích stran, kterým byla udělena licence podle směrnice PSD2

Zdroj: EÚD na základě údajů Komise.

101 Zúčastněné strany, včetně evropských orgánů dohledu a příslušných vnitrostátních orgánů, veřejně navrhly několik způsobů, jak rámec nebo praxi v oblasti dohledu zlepšit. Patří k nim lepší pokyny, větší transparentnost a pravidla lépe přizpůsobená technologickému vývoji. Příslušné vnitrostátní orgány rovněž vyzvaly k posílení pravomocí dohledu nad velkými společnostmi působícími v oblasti

⁷¹ EBA/REP/2023/01.

⁷² EBA-GL-2017-09.

⁷³ SWD(2023) 231 final, s. 20.

informačních technologií („BigTechs“), které poskytují platební služby typu zvaného „white labelling“. Jedná se o to, že společnosti na základě smluvních dohod uzavřených s úvěrovými nebo platebními institucemi poskytují pod svým vlastním jménem platební služby, k nimž nemají licenci (viz [příloha IV](#)). Evropské orgány dohledu zdůraznily nutnost aktualizovat [interpretační sdělení Komise](#) z roku 1997 o volném pohybu služeb bank⁷⁴.

102 Ačkoli problém s nesterým dohledem vnitrostátních příslušných orgánů vedl k tomu, že poskytovatelé platebních služeb mají nerovné podmínky, Komise se tímto problémem zabývala pouze ve velmi omezené míře. Příslušné vnitrostátní orgány na problém zvaný „white labelling“ upozornily a požádaly o další pravomoci, jejich doporučení ale dosud nebyla v návrhu Komise týkajícím se platebních služeb řešena. Celkově hodnotíme klíčové opatření [\(26\)](#) v [příloze III](#) jako neprovedené, protože jsme nenašli žádné komplexní posouzení náležitých vazeb mezi dohledem nad platebními službami a dohledem nad platebními systémy, schémata a nástroji.

⁷⁴ ESA 2022 01 a *EBA report on potential impediments to the cross-border provision of banking and payment services*.

Závěry a doporučení

103 Dospěli jsme k závěru, že přístup EU k digitálním platbám celkově přispěl k tomu, aby tyto platby byly pro uživatele bezpečnější, rychlejší a levnější, nicméně údaje pro přesné posouzení přínosu jsou omezené. V regulačním rámci EU jsme identifikovali dva klíčové aspekty, kterým je třeba věnovat další pozornost: Zaprvé, kritéria pro posouzení přiměřenosti cenových zásahů jsou nejasná a neprovádějí se pravidelné přezkumy. Zadruhé, v právním rámci týkajícím se sdílení údajů o účtech v rámci otevřeného bankovníctví jsou nedostatky.

104 EU má pokročilý právní rámec pro digitální platby, který byl v posledním desetiletí rozšířen a revidován tak, aby odrážel rychlý vývoj v tomto odvětví. V této souvislosti byl kritickým milníkem přezkum směrnice o platebních službách 2, který je podle našeho názoru ve většině ohledů komplexní (viz body [18–22](#)).

105 Obecným cílem cenových zásahů je snížit negativní účinky narušení hospodářské soutěže nebo sledovat konkrétní politické cíle, které by měly být ve prospěch spotřebitelů. Svou povahou jsou však rušivé, protože omezují to, jak mohou účastníci trhu účtovat poplatky za své služby, a ovlivňují transparentnost nákladů pro spotřebitele. Zjistili jsme, že základní právní akty týkající se digitálních plateb neuvádějí jasná kritéria pro posouzení toho, zda jsou zásahy odůvodněné nebo jak dlouho by měly platit. Obsahují požadavky na provádění jednorázových přezkumů, nikoli však pravidelných přezkumů (viz body [23–27](#)).

106 Zjistili jsme, že u některých stávajících zásahů souvisejících s platbami kartou Komise nebyla schopna prokázat, že jejich pozitivní účinky pro spotřebitele jasně převažují nad negativními. V účinném sledování dopadu cenových zásahů Komisi brání neexistence komplexních, spolehlivých a aktuálních údajů. Jedním z důvodů omezené dostupnosti údajů jsou dohody o mlčenlivosti schémat platebních karet, která obchodníkům, vydavatelům i akceptantům karet znemožňují sdílet údaje o poplatcích spojených s platbami kartou (viz body [28–44](#)).

107 Další důležitý stavební kámen legislativního rámce EU pro digitální platby souvisí s otevřeným bankovníctvím. Hlavní nedostatky v této oblasti spočívají v chybějící standardizaci a nedostatečném monitorování otevřeného bankovníctví. Překážky znemožňující sdílení údajů přetrvávají také kvůli nedostatku finančních pobídek pro držitele platebních informací a nestandardizovaných rozhraní. Posouzení Komise, zda zavést odměnu za otevřené bankovníctví, nebylo založeno na kvantitativní analýze a nezahrnovalo dopad navrhovaného modelu otevřeného bankovníctví na ziskovost držitelů údajů o účtech (zejména bank). Zjistili jsme také, že nedostatečné údaje brání Komisi provést důkladnou analýzu politiky otevřeného bankovníctví (viz body 45–59).

Doporučení 1 – Stanovit kritéria pro cenové zásahy EU v oblasti digitálních plateb a provádět pravidelné přezkumy

Komise by měla:

- a) stanovit kritéria umožňující určit, které druhy cenové intervence jsou za jakých okolností oprávněné, v případě potřeby iniciováním legislativního návrhu;
- b) provádět pravidelné přezkumy cenových zásahů na platebním trhu (např. zastropování mezibankovních poplatků a zákazu příplatků);
- c) řešit omezení způsobená dohodami o mlčenlivosti, aby bylo možné shromažďovat údaje o nákladech na cenové zásahy, jako je zastropování mezibankovních poplatků a zákaz příplatků, v případě potřeby iniciováním legislativního návrhu.

Cílové datum provedení: a) konec roku 2027, b) datum prvního přezkumu by mělo být stanoveno pro jednotlivé případy individuálně, nejpozději však do konce roku 2028, c) do konce roku 2027.

Doporučení 2 – Vypracovat a provést strategii monitorování údajů v oblasti digitálních plateb

Komise by měla pro oblast digitálních plateb vypracovat a provést strategii monitorování údajů (zejména v souvislosti s cenovými zásahy a otevřeným bankovníctvím) s cílem určit druhy údajů, které jsou potřeba pro informovaná politická rozhodnutí, zdroje těchto údajů, četnost sběru údajů a požadavky na účinné a efektivní shromažďování údajů.

Cílové datum provedení: konec roku 2027

108 Dopad politik EU souvisejících s digitálními platbami zůstává do značné míry neznámý, protože Komise nezavedla účinný monitorovací systém. Nespecifikovala zejména ukazatele pro měření skutečné rychlosti, nákladů, přístupnosti a transparentnosti plateb a nestanovila ani žádné cíle platné napříč jednotlivými druhy plateb. Naopak tyto cíle stanovila skupina G20. Tyto ukazatele by rovněž poskytly Komisi užitečný rámec pro přípravu legislativních návrhů a posuzování jejich možného dopadu. Ještě důležitější však je, že Komise navíc nemá přístup k nejrelevantnějším údajům, které obvykle mají k dispozici poskytovatelé platebních služeb. Některá opatření Komise mají potenciál zlepšit transparentnost, rychlost a náklady plateb. Díky rostoucímu využívání okamžitých plateb Komise očekává, že v oblasti rychlosti plateb bude v budoucnu dosaženo pokroku. Klíčovým faktorem však zůstává nedostatek údajů, který omezuje schopnost Komise posuzovat vývoj na platebním trhu EU (viz body 62–77).

Doporučení 3 – Navrhnout ukazatele výkonnosti a stanovit cíle pro digitální platby

Za účelem posouzení účinnosti politik EU v oblasti plateb by Komise měla definovat ukazatele pro měření nákladů, rychlosti, transparentnosti a přístupnosti digitálních plateb a stanovit pro ně konkrétní cíle na úrovni EU.

Cílové datum provedení: konec roku 2025

109 Komise provedla většinu klíčových opatření stanovených ve [strategii pro malé platby](#) z roku 2020, často však při tom docházelo ke zpoždění (viz body 78–80).

Z našeho hloubkového přezkumu klíčových opatření týkajících se tří vybraných témat vyplynulo, že i když byla opatření plně provedena, ne vždy dosáhla zamýšlených cílů:

- Silné ověření klienta se ukázalo jako účinné, podvodníci se mu však přizpůsobili a k obcházení nových bezpečnostních opatření využívají podvody založené na autorizaci platby plátcem. Nový systém odpovědnosti EU navržený Komisí se zaměřuje na podvody, při nichž se podvodník vydává za jinou osobu, a nepokrývá všechny druhy podvodů založených na autorizaci plátcem (viz body 81 a 88).

- Pokud jde o diskriminaci na základě umístění platebního účtu, Komise zvýšila své úsilí, ale dosud se jí nepodařilo zajistit, aby platby nebyly zamítnuty kvůli zahraničnímu číslu IBAN. Přestože nařízení SEPA tuto diskriminaci zakazuje, je nadále skutečným problémem pro spotřebitele v celé EU. Účinný boj proti němu brzdí mezery v právních předpisech, například skutečnost, že prosazování nařízení SEPA není zahrnuto do oblasti působnosti činnosti orgánu EBA nebo do oblasti působnosti spolupráce mezi vnitrostátními orgány. Sankce za diskriminaci na základě IBAN se v jednotlivých členských státech značně liší a Komise není povinna posoudit, zda jsou účinné, přiměřené a odrazující. Diskriminace na základě umístění platebních účtů vedla k většímu využívání virtuálních čísel IBAN, s čímž souvisí několik rizik. Na tato rizika již orgán EBA poukázal v nedávné zprávě (viz body [89–96](#)).
- V oblasti dohledu se Komisi nepodařilo vytvořit rovné podmínky pro podniky působící v různých zemích EU. Vzhledem k rozdílným výkladům pravidel pro povolování a registraci se společnosti poskytující služby soustřeďují především do zemí, kde jsou pravidla vykládána příznivěji. Komise rovněž nereagovala na výzvy vnitrostátních orgánů, aby posílila jejich pravomoci dohledu nad velkými technologickými společnostmi s rozsáhlými sítěmi zákazníků (viz body [97–102](#)).

Doporučení 4 – Bojovat proti diskriminaci na základě umístění platebního účtu pomocí lepších pravidel pro prosazování a analyzovat virtuální platební účty

Komise by měla:

- a) navrhnout, aby v [nařízení \(EU\) 2017/2394](#) o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování právních předpisů na ochranu zájmů spotřebitele bylo zmíněno [nařízení SEPA](#);
- b) navrhnout, aby bylo prosazování [nařízení SEPA](#) zahrnuto do oblasti působnosti orgánu EBA;
- c) komplexně posoudit, zda jsou v souvislosti s virtuálními čísly IBAN potřeba další opatření na úrovni EU, mimo jiné vzhledem k rizikům uvedeným ve zprávě orgánu EBA.

Cílové datum provedení: konec roku 2027

Doporučení 5 – Zvýšit úsilí o dosažení rovných podmínek v oblasti povolování a dohledu

Komise by měla:

- a) poskytnout příslušným vnitrostátním orgánům podrobný výklad týkající se povolování a registrace poskytovatelů platebních služeb;
- b) aktualizovat své pokyny o volném pohybu služeb tak, aby odrážely současné technologické požadavky;
- c) posoudit, zda je potřeba zavést opatření ke zvýšení vnitřní transparentnosti velkých technologických společností a zahájit výměnu informací mezi příslušnými vnitrostátními orgány za účelem účinnějšího dohledu na úrovni členských států.

Cílové datum provedení: a) a b) do roku 2027, c) do poloviny roku 2028.

Tuto zprávu přijal na svém zasedání dne 7. listopadu 2023 v Lucemburku senát IV, jemuž předsedá člen Účetního dvora Mihails Kozlovs.

Za Účetní dvůr

Tony Murphy
předseda

Přílohy

Příloha I – Vize Komise týkající se malých plateb v EU

Komise ve své [strategii pro malé platby](#) definovala vizi a klíčové pilíře opatření.

Vize Komise zní takto:

- o občané i podniky v EU využívají širokého a rozmanitého spektra vysoce kvalitních platebních řešení podporovaných konkurenceschopným a inovativním trhem plateb a založených na bezpečné, efektivní a dostupné infrastruktuře,
- o měla by být k dispozici konkurenceschopná domácí a celoevropská platební řešení podporující hospodářskou a finanční svrchovanost Evropy,
- o EU významně přispívá ke zlepšování přeshraničních plateb s jurisdikcemi mimo EU, včetně převodů peněz, čímž podporuje mezinárodní úlohu eura a „otevřenou strategickou autonomii“ EU.

Strategie Komise se zaměřuje na čtyři vzájemně propojené **klíčové pilíře**:

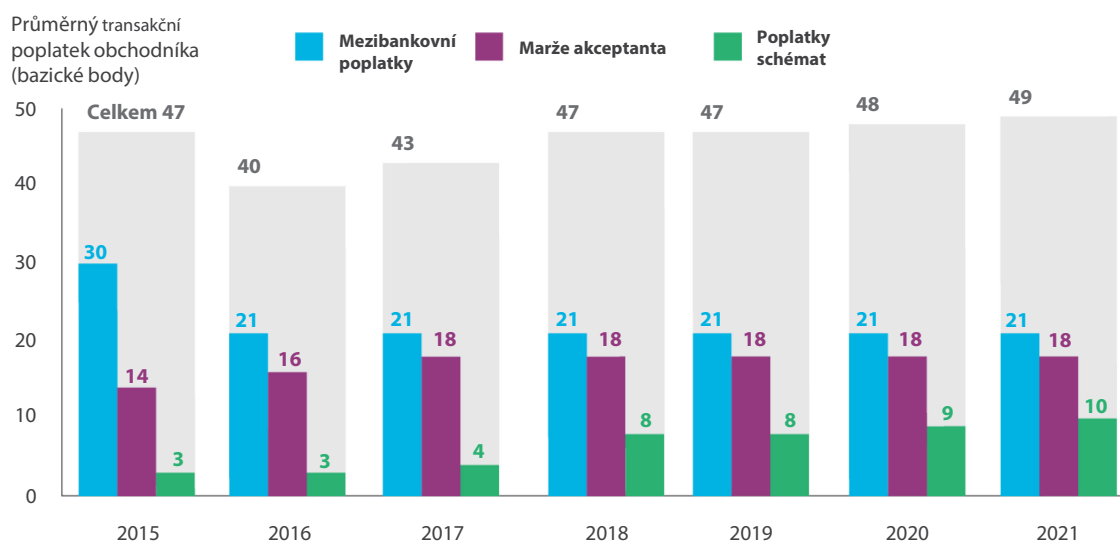
- i) posilování digitálních a okamžitých platebních řešení s dosahem po celé EU;
- ii) inovativní a konkurenceschopné trhy s malými platbami;
- iii) efektivní a interoperabilní systémy malých plateb a další podpůrné infrastruktury;
- iv) efektivní mezinárodní platby, včetně převodů peněz.

Příloha II – Nedávné studie o transakčních poplatcích účtovaných obchodníkům

Během tohoto auditu jsme našli tři studie, z nichž může vyplývat, že transakční poplatky účtované obchodníkům – jiné než mezibankovní poplatky – nejsou zanedbatelné.

Zprvu, ze studie *CMSPI & Zephyre Scheme Fee Study* z roku 2021 vyplývá, že snížení mezibankovních poplatků po zavedení nařízení o mezibankovních poplatcích bylo v průběhu času kompenzováno zvýšením ostatních složek transakčních poplatků účtovaných obchodníkům – především poplatků schémat. Podle této studie představovaly mezibankovní poplatky v roce 2021 pouze 43 % transakčních poplatků účtovaných obchodníkům. Zbývajících 57 % tvořila marže akceptanta a poplatky schémat (viz [obrázek 9](#)).

Obrázek 9 – Složení transakčních poplatků účtovaných obchodníkům v letech 2015–2021

Zdroj: studie *CMSPI & Zephyre Scheme Fee Study*, 2021.

Zadruhé, v Německu zveřejňuje *EHI Retail Institute e.V.* výroční zprávu o platebních službách v tamním maloobchodním sektoru. Na základě údajů z roku 2023 *EHI Retail Institute e.V.* zjistil, že poplatky za kreditní karty pro mezinárodní schémata platebních karet se pohybují v rozmezí od 0,47 % u velkých obchodníků do 1,81 % u malých obchodníků, což výrazně převyšuje limity mezibankovních poplatků⁷⁵.

⁷⁵ EHI, *Studie: Zahlungssysteme im Einzelhandel 2023*, 2023.

Zatřetí, v roce 2024 požádala Komise společnosti *Valdani Vicari & Associati (VVA)* a *Global Data Collection Company* o vypracování studie obsahující analýzu nových změn na trzích plateb kartami, včetně mezibankovních poplatků a transakčních poplatků obchodníků. Ze studie, která se týkala 11 členských států, mimo jiné vyplynulo, že v roce 2022 činily transakční poplatky obchodníků za debetní karty 0,44 % a za kreditní karty 0,60 %⁷⁶, což je také výrazně nad limitem mezibankovních poplatků. Vzhledem k tomu, že byly k dispozici pouze omezené údaje, nebyly výše uvedené společnosti schopny provést komplexní analýzu. Některé údaje o mezinárodních karetních schématech nebylo možné pro účely této studie získat, mimo jiné kvůli dohodám o mlčenlivosti.

⁷⁶ Hausemer, P., Patroclou, N., Bosch Chen, I., Gorman, N. et al., *Study on developments in card-based payment markets*, 2024.

Příloha III – Klíčová opatření posuzovaná v rámci auditu

Klíčové opatření	Lhůta provedení	Uvedeno v dokumentu	Provedeno?	Včas?
1) Komise přezkoumá počet poskytovatelů platebních služeb a také počet účtů schopných odesílat a přijímat okamžité bezhotovostní převody SEPA.	2020	Pracovní dokument útvárů Komise SWD(2022) 546 final Body 66–68	Ano	Ne
2) Komise posoudí, zda jsou tyto počty uspokojivé, a rozhodne, zda je vhodné navrhnout právní předpisy.	2021	Pracovní dokument útvárů Komise SWD(2022) 546 final Body 66–68	Ano	Ne
3) Komise posoudí, zda by bylo vhodné požadovat, aby se příslušné zúčastněné strany připojily ke všem doplňkovým funkcím systému okamžitých bezhotovostních převodů SEPA nebo k určité podskupině těchto funkcí.	Konkrétní datum neuvedeno	Pracovní dokument útvárů Komise SWD(2022) 546 final Body 66–68	Ano	–
4) Komise posoudí, do jaké míry mohou stávající opatření EU na ochranu spotřebitele (např. práva na vrácení peněžních prostředků) poskytnout spotřebitelům provádějícím okamžité platby stejnou vysokou úroveň ochrany, jakou nabízejí jiné platební prostředky.	Při přezkumu směrnice PSD2	Pracovní dokument útvárů Komise SWD(2022) 546 final Body 66–68	Ano	Ne, kvůli pozdnímu zahájení přezkumu směrnice o platebních službách

Klíčové opatření	Lhůta provedení	Uvedeno v dokumentu	Provedeno?	Včas?
5) Komise posoudí dopad poplatků účtovaných spotřebitelům za okamžité platby a případně bude požadovat, aby nebyly vyšší než poplatky za běžné bezhotovostní převody.	Konkrétní datum neuvedeno	Pracovní dokument útvarů Komise SWD(2022) 546 final Body 66–68	Ano	–
6) Komise přezkoumá, zda by měla být přijata zvláštní opatření ke zvýšení účinnosti krizového řízení platebních systémů a k zajištění řádných opatření ke zmírnění rizika likvidity pro finanční instituce v důsledku rychlého a snadného odlivu finančních prostředků prostřednictvím okamžitých plateb.	Konkrétní datum neuvedeno	Pracovní dokument útvarů Komise: SWD(2022) 546 final	Ano	–
7) V souvislosti s okamžitými platbami Komise prošetří, zda je potřeba přijmout další opatření k řešení jiných specifických rizik, jako je praní peněz, financování terorismu a s nimi související predikativní trestné činy.	Konkrétní datum neuvedeno	Pracovní dokument útvarů Komise SWD(2022) 546 final	Ano	–
8) Komise prozkoumá proveditelnost vytvoření značky doplněné viditelným logem pro způsobilá celoevropská platební řešení.	2023	Průzkum Komise dosud neproveden	Ne	Ne
9) Komise prozkoumá způsoby, jak usnadnit zavádění evropských specifikací pro bezkontaktní platby kartou, např. prostřednictvím programů financování EU.	2023	Průzkum Komise dosud neproveden	Ne	Ne
10) Komise podpoří modernizaci a zjednodušení nástrojů pro přijímání plateb pro obchodníky v EU, což například umožní, aby pokladny vydávaly elektronické účtenky.	2023	Podpora Komise dosud nerealizována	Ne	Ne

Klíčové opatření	Lhůta provedení	Uvedeno v dokumentu	Provedeno?	Včas?
11) Komise připomíná příslušným vnitrostátním orgánům jejich povinnosti v oblasti prosazování předpisů podle nařízení SEPA.	Konkrétní datum neuvedeno	Bod 94	Ano	–
12) Komise bude pečlivě sledovat případy nedodržování nařízení SEPA a zahájí potřebná řízení o nesplnění povinnosti.	Konkrétní datum neuvedeno	Body 94–95	Ano	–
13) Komise prozkoumá způsoby, jak podpořit využívání elektronické identity (eID) s cílem podpořit využívání silného ověření klienta.	Konkrétní datum neuvedeno	Legislativní návrh, kterým se zřizuje rámec pro evropskou digitální identitu	Ano	–
14) Komise provede studii o míře přijímání digitálních plateb v EU.	2022	Studie dosud neprovedena	Ne	Ne
15) Za účelem podpory vydávání digitálního eura bude Komise úzce spolupracovat s ECB na cílech a politických možnostech, při zajištění vysoké úrovně doplňkovosti.	Konkrétní datum neuvedeno	Legislativní návrh o zavedení digitálního eura	Ano	–

Klíčové opatření	Lhůta provedení	Uvedeno v dokumentu	Provedeno?	Včas?
16) Komise zahájí komplexní přezkum uplatňování a dopadu směrnice PSD2.	2021	Legislativní návrhy týkající se platebních služeb (nařízení o platebních službách / směrnice PSD3) Body 18–21	Ano	Ne
17) Komise plánuje předložit legislativní návrh rámce otevřených financí.	2022	Legislativní návrhy týkající se rámce pro přístup k finančním údajům (FIDA) Bod 51	Ano	Ne
18) Komise by měla pečlivě sledovat provádění požadavků na silné ověření klienta.	Konkrétní datum neuvedeno	Pracovní dokument útvarů Komise SWD(2023) 231 final	Ano	–
19) Komise zhodnotí dopad silného ověření klienta na míru podvodů v oblasti plateb v EU a prozkoumá, zda by měla být zvážena další opatření k řešení nových druhů podvodů.	Při přezkumu směrnice PSD2	Pracovní dokument útvarů Komise SWD(2023) 231 final	Ano	Ne, kvůli pozdnímu zahájení přezkumu směrnice o platebních službách

Klíčové opatření	Lhůta provedení	Uvedeno v dokumentu	Provedeno?	Včas?
20) Komise by měla navrhnout nařízení o digitální provozní odolnosti finančního sektoru v celé EU.	2020	Nařízení o digitální provozní odolnosti finančního sektoru (DORA)	Ano	Ano
21) Komise přezkoumá stávající právní limity pro bezkontaktní platby.	Při přezkumu směrnice PSD2	Pracovní dokument útvarů Komise SWD(2023) 231 final	Ano	Ne, kvůli pozdnímu zahájení přezkumu směrnice o platebních službách
22) Komise zhodnotí veškerá nová rizika vyplývající z neregulovaných služeb.	Při přezkumu směrnice PSD2	Pracovní dokument útvarů Komise SWD(2023) 231 final	Ano	Ne, kvůli pozdnímu zahájení přezkumu směrnice o platebních službách

Klíčové opatření	Lhůta provedení	Uvedeno v dokumentu	Provedeno?	Včas?
23) Komise rovněž posoudí přiměřenost výjimek uvedených ve směrnici PSD2 a zhodnotí potřebu změn u obezřetnostních a provozních požadavků a požadavků na ochranu spotřebitele.	Při přezkumu směrnice PSD2	Pracovní dokument útvarů Komise SWD(2023) 231 final	Ano	Ne, kvůli pozdnímu zahájení přezkumu směrnice o platebních službách
24) Komise sladí směrnici PSD2 se směrnicí o elektronických penězích tím, že zahrne vydávání elektronických peněz jako platební službu do legislativních návrhů týkajících se platebních služeb.	Při přezkumu směrnice PSD2	Legislativní návrhy týkající se platebních služeb směrnice PSD3 / (nařízení o platebních službách)	Ano	Ne, kvůli pozdnímu zahájení přezkumu směrnice o platebních službách
25) Komise zajistí, aby se na vydavatele elektronických peněžních tokenů vztahovala dodatečná ustanovení doplňující směrnici o elektronických penězích.	Konkrétní datum neuvedeno	Nařízení o kryptoaktivech	Ano	–
26) Komise v případě potřeby zajistí řádné propojení mezi dohledem nad platebními službami a dozorem nad platebními systémy, režimy a nástroji.	Konkrétní datum neuvedeno	Komise řádné propojení dosud neposoudila	Ne	–
27) Komise zváží, zda rozšířit oblast působnosti směrnice o neodvolatelnosti zúčtování tak, aby zahrnovala platební instituce.	2020	Změna směrnice o neodvolatelnosti zúčtování	Ano	Ne

Klíčové opatření	Lhůta provedení	Uvedeno v dokumentu	Provedeno?	Včas?
28) Komise přezkoumá, zda by bylo vhodné navrhnout právní předpisy, jejichž cílem bude zajistit právo na přístup k technickým infrastrukturám za spravedlivých, přiměřených a nediskriminačních podmínek.	Konkrétní datum neuvedeno	Nařízení o jednotném trhu digitálních služeb	Ano	–
29) Komise očekává, že příslušní provozovatelé platebních systémů usnadní propojení mezi evropskými systémy a systémy okamžitých plateb třetích zemí.	Konkrétní datum neuvedeno	Očekávání Komise dosud nesplněno	Ne	–
30) Komise vyzývá, aby byly zavedeny celosvětové mezinárodní standardy, jako je ISO 20022.	2022	Výzva Komise dosud nesplněna Body 70–71	Ano	Ne
31) Komise vybízí poskytovatele platebních služeb, aby využívali globální platební iniciativu Společnosti pro celosvětovou mezibankovní finanční telekomunikaci (SWIFT).	Konkrétní datum neuvedeno	Výzva Komise dosud nesplněna	Ne	–
32) Komise posoudí, zda je třeba zlepšit transparentnost přeshraničních mezinárodních transakcí.	Při přezkumu směrnice PSD2	Bod 65	Ano	Ne, kvůli pozdnímu zahájení přezkumu směrnice o platebních službách

Klíčové opatření	Lhůta provedení	Uvedeno v dokumentu	Provedeno?	Včas?
33) Vzhledem k tomu, že okamžité platby se stávají standardem na mezinárodní úrovni, Komise v rámci přezkumu PSD2 posoudí, zda je vhodné požadovat, aby se maximální lhůta pro provedení u „two-leg“ transakcí vztahovala rovněž na „one-leg“ transakce.	Při přezkumu směrnice PSD2	Posouzení Komise dosud neprovedeno	Ne	Ne
34) Komise se zájmem sleduje probíhající práci na možné další harmonizaci obchodních pravidel a standardů pro zasílání zpráv u tzv. „one-leg“ transakcí, která probíhá v rámci Evropské rady pro platební styk. Komise posoudí, zda je nutné, aby se staly závaznými.	Konkrétní datum neuvedeno	Posouzení Komise dosud neprovedeno	Ne	–
35) Komise vybízí iniciativy členských států k podpoře odvětví převodu peněz, a to v závislosti na závazcích poskytovatelů služeb převodu peněz postupně v průběhu času snižovat náklady na tyto služby.	Konkrétní datum neuvedeno	Výzva Komise dosud nesplněna	Ne	–

Příloha IV – Doporučení zúčastněných stran týkající se dohledu nad platebními službami

Zúčastněná strana	Datum	Obsah doporučení
Příslušné vnitrostátní orgány	1.2021 a 2.2024	Příslušné vnitrostátní orgány označily jako budoucí výzvu problém velkých technologických firem zvaný „white labelling“. Jedná se o to, že společnosti na základě smluvních dohod uzavřených s úvěrovými nebo platebními institucemi poskytují pod svým vlastním jménem platební služby, k nimž nemají licenci. Jako první krok se příslušné vnitrostátní orgány zasazují o větší transparentnost velkých technologických společností s rozsáhlými sítěmi zákazníků („BigTechs“) v rámci skupiny a ve druhém kroku o řešení nedostatečných pravomocí dohledu. Celkově se příslušné vnitrostátní orgány domnívají, že by se měla zlepšit komunikace mezi orgány, které ve finančním sektoru zajišťují dohled nad dceřinými společnostmi, jež patří pod velké technologické společnosti a poskytují finanční služby, a to zavedením společného systému výměny informací ⁷⁷ .
Společná reakce orgánů dohledu (EBA, EIOPA, ESMA)	1.2022	Evropské orgány dohledu zdůraznily nutnost aktualizovat interpretační sdělení Komise z roku 1997 o volném pohybu služeb bank. Společné orgány dohledu jsou toho názoru, že sdělení Komise by mělo po zohlednění technologického vývoje určit, kdy digitální činnost představuje přeshraniční poskytování služeb (např. internet, mobilní bankovníctví) ⁷⁸ .
EBA	1.2023	Orgán EBA navrhl, aby Komise vyjasnila systémy správy a řízení, kritéria vhodnosti řízení a požadavky, které musí žadatelé splňovat, aby měli v daném místě dostatečnou ekonomickou podstatou pro platební instituce ⁷⁹ .

⁷⁷ FISMA 2021/OP/0002, ESA 2022 01 a JC 2024 02.

⁷⁸ ESA 2022 01 a *EBA report on potential impediments to the cross-border provision of banking and payment services*.

⁷⁹ JC 2024 02, ekonomická podstata v místě je požadavek, aby platební instituce měly „ústředí“ v členském státě registrace a aby tam vykonávaly alespoň část své činnosti v oblasti platebních služeb (PSD2, článek 11).

Zúčastněná strana	Datum	Obsah doporučení
Příslušné vnitrostátní orgány	2.2024	Příslušné vnitrostátní orgány označily za problém nekvalitní oznamování u přeshraničních služeb. Příslušné vnitrostátní orgány informovaly o případech, kdy dceřiné společnosti poskytovatelů platebních služeb oznámily svému domovskému orgánu záměr poskytovat tytéž služby ve všech členských státech, i když je nakonec poskytovaly pouze v několika málo členských státech. V jiných případech byly služby poskytovány ve více členských státech, než bylo domovskému orgánu oznámeno⁸⁰.

⁸⁰ FISMA 2021/OP/0002, s. 110 a 163; JC 2024 02.

Použité zkratky

EBA:	Evropský orgán pro bankovníctví
ECB:	Evropská centrální banka
G20:	skupina 20 největších ekonomik světa
IBAN:	mezinárodní číslo bankovního účtu
ISO:	Mezinárodní organizace pro normalizaci
NCA:	vnitrostátní příslušný orgán
PSD2:	směrnice o platebních službách z roku 2015
PSD3:	směrnice o platebních službách (legislativní návrh z roku 2023)
QR kód:	kód rychlé odezvy
SEPA:	jednotná oblast pro platby v eurech

Glosář

BigTechs: velké technologické společnosti s rozsáhlými sítěmi zákazníků

Digitální peněženky: zabezpečená digitální platforma umožňující uživatelům spravovat finanční transakce, včetně ukládání, odesílání nebo přijímání finančních prostředků online.

Diskriminace na základě IBAN platby v jednotné oblasti pro platby v eurech, které lze provést pouze z vnitrostátního platebního účtu v eurech nebo na takový účet.

G20: mezinárodní fórum složené z 19 zemí, EU a Africké unie, které představují největší světové ekonomiky.

Podvod založený na autorizaci platby plátcem: uvedení plátce v omyl, v jehož důsledku autorizuje platbu podvodníkovi.

Podvod, při němž se podvodník vydává za jinou osobu: podkategorie podvodů založených na autorizaci platby plátcem. Podvodník se vydává za známou a důvěryhodnou stranu, aby plátce zmanipuloval k autorizaci platby.

Odpovědi Komise

<https://www.eca.europa.eu/cs/publications/sr-2025-01>

Harmonogram

<https://www.eca.europa.eu/cs/publications/sr-2025-01>

Auditní tým

EÚD ve svých zvláštních zprávách informuje o výsledcích auditů politik a programů EU či tématech z oblasti správy a řízení zaměřených na konkrétní oblasti rozpočtu. Vybírá a koncipuje tyto auditní úkoly tak, aby byl jejich dopad co největší, a zohledňuje přitom rizika pro výkonnost nebo zajištění souladu s předpisy, objem příslušných příjmů či výdajů, očekávaný vývoj, politické zájmy a zájem veřejnosti.

Tento audit výkonnosti provedl auditní senát IV, který odpovídá za oblast regulace trhů a konkurenceschopného hospodářství a jemuž předsedá člen EÚD Mihails Kozlovs. Audit vedla členka EÚD Ildikó Gáll-Pelczová a podporu jí poskytovali vedoucí kabinetu Claudia Kinga Baraová a tajemník kabinetu Zsolt Varga, vyšší manažerka Kamila Lepkowska, vedoucí úkolu Helmut Kern a auditoři Armin Hosp, Ioannis Sterpis, Ezio Guglielmi a Shane Enright. Grafickou podporu poskytla Alexandra Damir-Binzaruová, jazykovou podporu zajišťoval Michael Pyper.

Ildikó Gáll-Pelczová

Claudia Kinga
Baraová

Zsolt Varga

Kamila Lepkowska

Helmut Kern

Armin Hosp

Ioannis Sterpis

Ezio Guglielmi

AUTORSKÁ PRÁVA

© Evropská unie, 2025

Politiku opakovaného použití dokumentů Evropského účetního dvora (EÚD) upravuje [rozhodnutí Evropského účetního dvora 6-2019](#) o politice týkající se veřejně přístupných dat a opakovaném použití dokumentů.

Pokud není uvedeno jinak (například v jednotlivých upozorněních o ochraně autorských práv), je obsah EÚD vlastněný EU předmětem licence [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Opakované použití je tedy obecně povoleno za podmínky, že je uveden zdroj a případné změny jsou označeny. Osoby opakovaně používající obsah EÚD nesmí měnit jeho původní význam či sdělení. EÚD nenese za jakékoli důsledky opakovaného použití odpovědnost.

Pokud konkrétní obsah zobrazuje identifikovatelné fyzické osoby, například na fotografiích zaměstnanců EÚD, nebo zahrnuje díla třetích stran, je nutno získat další povolení.

Je-li takové povolení poskytnuto, ruší a nahrazuje výše uvedené obecné povolení a musí jasně uvádět veškerá omezení týkající se použití.

K použití nebo reprodukci obsahu, který není ve vlastnictví EU, může být nezbytné požádat o svolení přímo držitele autorských práv.

Programové vybavení nebo dokumenty, na něž se vztahují práva průmyslového vlastnictví, jako patenty, ochranné známky, zapsané (průmyslové) vzory, loga a názvy, jsou z politiky EÚD pro opakované použití vyloučeny.

Internetové stránky orgánů a institucí Evropské unie využívající doménu europa.eu obsahují odkazy na stránky třetích stran. Protože nad jejich obsahem nemá EÚD žádnou kontrolu, doporučujeme seznámit se s jejich vlastními zásadami ochrany soukromí a politikou v oblasti autorských práv.

Použití loga EÚD

Logo EÚD nesmí být použito bez předchozího souhlasu EÚD.

HTML	ISBN 978-92-849-3593-2	ISSN 1977-5628	doi:10.2865/4270568	QJ-01-24-039-CS-Q
PDF	ISBN 978-92-849-3594-9	ISSN 1977-5628	doi:10.2865/9210392	QJ-01-24-039-CS-N

JAK CITOVAT

Evropský účetní dvůr, [zvláštní zpráva 01/2025](#): „Digitální platby v EU – navzdory přetrvávajícím nedostatkům jsou bezpečnější, rychlejší a levnější“, Úřad pro publikace Evropské unie, 2025.

Digitální platby – tedy elektronická výměna peněžních prostředků prováděná často prostřednictvím mobilních zařízení – přispívají k hospodářskému růstu. Jen v roce 2023 činila hodnota digitálních plateb v maloobchodním prodeji v EU více než 1 bilion EUR. Prověřovali jsme přístup EU k digitálním platbám a zejména to, zda regulační rámec stanoví správné podmínky tak, aby byly digitální platby bezpečnější, rychlejší a levnější. Zjistili jsme, že přístup EU přispěl ke zlepšení podmínek pro digitální platby, nicméně regulačnímu rámci je nutné v některých oblastech, zejména v oblasti cenových zásahů a sdílení údajů o účtech, věnovat další pozornost. Předkládáme Komisi několik doporučení, například aby stanovila jasná kritéria pro cenové zásahy v oblasti digitálních plateb, prováděla pravidelné přezkumy a vypracovala a prováděla strategii monitorování údajů.

Zvláštní zpráva EÚD podle čl. 287 odst. 4 druhého pododstavce Smlouvy o fungování EU.

EVROPSKÝ
ÚČETNÍ DVŮR

Úřad pro publikace
Evropské unie

EVROPSKÝ ÚČETNÍ DVŮR
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUCEMBURSKO

Tel.: +352 4398-1

Dotazy: eca.europa.eu/cs/contact
Internetová stránka: eca.europa.eu
Twitter: @EUAuditors